

Додаток І. Лист про наміри

18324/0/2-26 від 02.07.2026

Пані Крісталіні Георгіївій
Директорці-розпорядниці
Міжнародного валютного фонду
Вашингтон, Округ Колумбія, 20431
США

__ червня 2026 року

Шановна пані Георгіїєва!

1. Незаконне і невинувачене вторгнення росії в нашу країну, яке вже триває п'ятий рік, продовжує спричиняти величезні людські, соціальні та економічні втрати. Атаки тривають, втрати серед цивільного населення залишаються великими, більше третини усього населення було переміщено, руйнування інфраструктури (зокрема газова, електроенергетична та залізничні дороги) продовжує зростати, впливаючи на повсякденне життя та економічну діяльність. Попри ці труднощі наш народ продовжує демонструвати мужність, рішучість і стійкість у той час, як макроекономічну, фінансову та зовнішню стабільність було збережено. Незважаючи на ці складні обставини, ми продовжуємо проводити зважену економічну політику в рамках Програми розширеного фінансування (EFF), спираючись на успішний досвід реалізації програм за підтримки МВФ. Схвалення програми МВФ разом із значними офіційними фінансовими запевненнями, забезпечило критично важливий фінансовий пакет у розмірі 140,3 мільярди доларів США за базовим сценарієм на період дії програми.
2. Метою нашої Програми за підтримки МВФ залишається подолання викликів унаслідок затяжної війни, з одночасною підтримкою макроекономічної та фінансової стабільності; зрештою, програма покликана відновити фінансову та боргову стійкість і сприяти довгостроковому зростанню в контексті післявоєнної відбудови та нашого процесу вступу в Європейський Союз. Програма покликана вирішити наші проблеми платіжного балансу та відновити середньострокову зовнішню життєздатність як за базового, так і за песимістичного сценарію. Ми залишаємося відданими проведенню амбітних реформ та рішучій реалізації заходів політики. У Меморандумі про економічну та фінансову політику (МЕФП), що додається, детально викладено економічну програму, яку органи влади України реалізовуватимуть за підтримки МВФ та інших міжнародних партнерів.
3. Зберігаючи пріоритетність підтримки макроекономічної та фінансової стабільності, ми продовжимо реалізувати заходи структурних реформ, спрямовані на мобілізацію внутрішніх доходів, детінізацію економіки та забезпечення однакових умов для всіх, боротьбу з корупцією, поліпшення корпоративного управління та прозорості державних підприємств, просування у напрямі лібералізації енергетичного сектору та підготовку фінансового сектору до мобілізації ресурсів для післявоєнної відбудови. Ми також зобов'язуємося забезпечити незалежність наших антикорупційних інституцій.

4. Для цього Першого перегляду в рамках Програми EFF ми виконали всі кількісні критерії ефективності (ККЕ), встановлені на кінець березня 2026 року, і ті, що діють на постійній основі; ми також досягнули всіх індикативних цілей (ІЦ). Ми розраховуємо до кінця червня виконати такі кількісні критерії (QPC): (i) нижня межа первинного касового сальдо сектору загального державного управління, не пов'язаного з обороною, без урахування грантів на підтримку бюджету; (ii) нижня межа податкових надходжень (без урахування внесків на соціальне страхування); та (iii) верхня межа боргу, гарантованого державою. Проте ми просимо про відстрочку контролю виконання цих кількісних критеріїв ефективності станом на кінець червня, оскільки остаточні дані, необхідні для оцінки виконання бюджетних та боргових цілей, будуть доступними приблизно 25 липня. Однак ми очікуємо, що не досягнемо ККЕ щодо чистих міжнародних резервів через реалізацію ризиків, пов'язаних із війною на Близькому Сході. Щоб усунути це невиконання, ми вжили і продовжуватимемо вживати коригувальних заходів щодо посилення накопичення резервів та підвищення гнучкості обмінного курсу. Ми й надалі дотримуємося достатньо жорсткого курсу монетарної політики та готові до її подальшого ужорсточення з метою обмеження інфляційного тиску та тиску на валютний ринок. З огляду на це, а також зважаючи на нашу незмінну відданість цілям програми, ми просимо про звільнення від наслідків недотримання ККЕ щодо чистих міжнародних резервів. Остаточні дані щодо чистих міжнародних резервів будуть доступні до 21 липня.

5. Ми продовжуємо впровадження ключових заходів політики та структурних реформ в рамках програми, як зазначено в Таблиці 2 МЕФП. Незважаючи на певні затримки, ми виконали два структурні маяки, термін виконання яких припадає відповідно на кінець лютого та кінець березня: (i) впровадження рекомендацій щодо вдосконалення процедури призначення та щорічної оцінки членів наглядових рад державних банків; та (ii) призначення нового постійного керівника митної служби. Ми очікуємо виконання структурного маяка, строк виконання якого припадає на кінець червня щодо впровадження системи управління ризиками третіх сторін для банків, страхових компаній та небанківських надавачів фінансових платіжних послуг, а також виконання структурного маяка на кінець червня щодо затвердження оновленої загальної стратегії державних банків. Через затримки із отриманням технічної допомоги ми пропонуємо перенести термін виконання структурного маяка для НАЗК щодо видання нових нормативно-правових актів, що визначають систему перевірки декларацій про активи на основі оцінки ризиків, з кінця червня на кінець вересня 2026 року, а також термін публікації технічного аналізу на підтримку реформи в енергетичному секторі — з кінця липня на кінець жовтня 2026 року. Крім того, ми очікуємо, що структурний маяк, встановлений на кінець червня, щодо подання податкового законодавства для цілей реформування трансфертного ціноутворення та впровадження правила обмеження відсотків не буде виконано вчасно. З огляду на його важливість, ми пропонуємо знову запровадити цей показник, з деякими змінами, як новий структурний маяк на кінець серпня (див. нижче).

6. На знак нашої відданості проведенню широкомасштабних реформ ми пропонуємо вісім нових структурних маяків: (i) уникати заходів, які призвели б до покладення на Пенсійний фонд України будь-яких нових зобов'язань щодо витрат, які перевищуватимуть загальну стелю

видатків, встановлених його бюджетом (постійний); (ii) введення в дію до кінця липня 2026 року законодавства щодо запровадження податку на доходи від цифрових платформ та скасування податкових пільг на імпорту товарів з низькою вартістю, що надходять поштою; (iii) подання змін до Податкового кодексу до кінця серпня 2026 року з метою суттєвого підвищення граничного значення, на перевищення якого запити щодо відшкодування ПДВ можуть стати підставою для проведення позапланових перевірок; (iv) подання до парламенту податкового законодавства щодо реформування трансфертного ціноутворення та узгодження правила обмеження відсотків із найкращими міжнародними практиками серпня 2026 року; (v) введення в дію законодавства щодо забезпечення незалежності НКРЕКП та вдосконалення процедур призначення до кінця жовтня 2026 року; (vi) прийняття нових організаційних ключових показників ефективності (КПЕ) для ДПС до кінця грудня 2026 року; (vii) подання правил щодо запобігання ухиленню від оподаткування для запобігання зловживанню режимом спрощеного оподаткування до кінця грудня 2026 року; (viii) скасування звільнення від ПДВ для платників податків, що користуються системою спрощеного оподаткування та підвищення порогу реєстрації платників ПДВ з 1 січня 2028 року, що має бути введено в дію до кінця квітня 2027 року.

7. Враховуючи наше успішне виконання програмних цілей на кінець березня 2026 року, досягнення структурних маяків, а також наші чіткі політичні зобов'язання на майбутній період ми просимо завершити Перший перегляд Програми і виділити кошти в сумі 503 млн СПЗ (25 відсотків квоти), які будуть спрямовані на бюджетну підтримку. Між Національним банком України та Міністерством фінансів укладено спеціальну угоду, яка регулює механізм виконання НБУ від імені Мінфіну зобов'язань уряду перед МВФ. Ми також просимо завершити перегляд запевнень щодо фінансування.

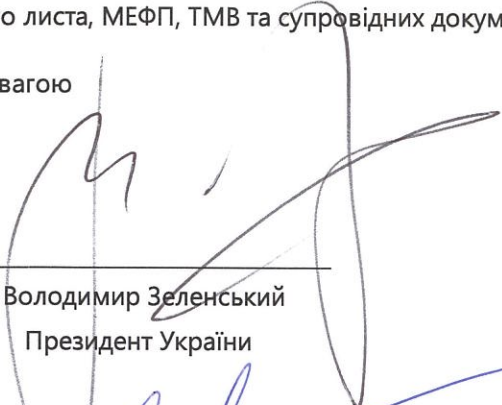
8. Наші міжнародні партнери запевнили нас у своїй подальшій підтримці, щоб допомогти забезпечити відновлення боргової стійкості та фінансування запропонованої програми у повному обсязі. Ми продовжуємо нашу комплексну стратегію реструктуризації боргу з метою відновлення боргової стійкості на перспективній основі, відповідно до цілей програми та вимог режиму надзвичайно високої невизначеності (ЕНУ) МВФ.

9. На наше переконання, заходи політики, викладені в МЕФП, що додається, є адекватними для досягнення цілей Програми, як за базового, так і за песимістичного сценарію. Позаяк ці сценарії характеризуються надзвичайно високим рівнем невизначеності, ми налаштовані за потреби адаптувати нашу політику у разі зміни умов. Згідно з політикою МВФ щодо проведення консультацій, ми консультуватимемося з МВФ щодо вживання таких заходів, а також перед тим, як вносити будь-які зміни до заходів політики, передбачених МЕФП. Ми будемо утримуватися від будь-яких заходів політики, які не відповідають цілям програми та нашим зобов'язанням, викладеним у МЕФП.

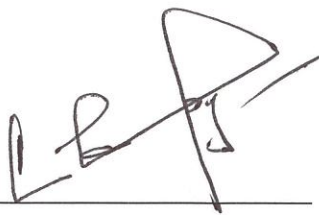
10. Ми продовжимо надавати фахівцям МВФ дані та інформацію, необхідні для моніторингу виконання програми, в тому числі шляхом дотримання вимог щодо надання даних, описаних у Технічному меморандумі про взаєморозуміння (ТМВ), що додається.

11. Відповідно до нашого прагнення до прозорості, ми погоджуємося на публікацію МВФ цього листа, МЕФП, ТМВ та супровідних документів Ради директорів.

З повагою

Володимир Зеленський
Президент України

Сергій Марченко
Міністр фінансів України

Юлія Свириденко
Прем'єр-міністр України

Андрій Пишний
Голова Національного банку України

Додаток І. Меморандум про економічну та фінансову політику

І. Передумови, останні економічні події та прогнози

Контекст

1. Неспровоковане, незаконне і невиправдане вторгнення росії, яке триває п'ятий рік, продовжує завдавати серйозних людських та економічних збитків.

Кількість жертв серед цивільного населення та кількість переміщених осіб зростають, пошкодження інфраструктури залишаються широкомасштабними, і повітряні атаки, цілями яких стали енергетичні та інші об'єкти цивільної інфраструктури посилюються. На сході України тривають наземні бойові дії, і росія продовжує досягати обмежених успіхів за високої ціни. Гуманітарні втрати залишаються колосальними.

2. Незважаючи на ці виклики, нам вдалося зберегти макроекономічну та фінансову стабільність. Резерви залишаються достатніми, і банківська система лишається стабільною. Однак дефіцит бюджету та поточного рахунку залишається високим, що зумовлено переважно значними витратами на оборону та безпеку для захисту нашої країни, а також критично важливими соціальними та гуманітарними витратами на підтримку переміщених осіб та відновлення основних послуг. Ці потреби, у поєднанні з тиском на доходи з боку економічних наслідків війни, вимагають значного зовнішнього та внутрішнього фінансування. Належне впровадження реформ та потужна підтримка міжнародних партнерів, зокрема ЄС та Групи семи, залишаються надзвичайно важливими. У цьому контексті ми особливо вдячні нашим донорам за їхню постійну підтримку та зобов'язання, які вони взяли на себе на період реалізації програми та після її завершення.

3. Офіційний початок переговорів про вступ до ЄС у 2024 році став історичною віхою, яка заклала основу для нашого шляху європейської інтеграції, стабільності та перспектив довгострокового зростання. Наші політичні ініціативи, спрямовані на тісну співпрацю з МВФ та засновані на нашій стратегічній меті членства в ЄС, стануть основою для нашого відновлення та довгострокового зростання. Реформи, спрямовані на вступ до ЄС, зміцнять нашу економіку та інституції шляхом створення умов для збільшення інвестицій та стійкого зростання. Наш статус як країни-кандидата на вступ до ЄС передбачає, що вибір регуляторного режиму, визначеного законодавством ЄС, окреслить рамки нашого процесу відновлення та відбудови. Поступова інтеграція до внутрішнього європейського ринку має збільшити обсяги торгівлі та стимулювати передачу технологій в українську економіку, сприяючи відновленню.

Економічний прогноз

4. Збитки від триваючої війни росії створюють серйозні перешкоди, тоді як зростання світових цін на паливо, спричинене війною на Близькому Сході, як очікується, негативно позначиться на економічному зростанні у 2026 році та посилить інфляцію.

- Реальний ВВП виріс у 2025 році на 1,8% , що нижче за торішній показник у 3,2%. Це уповільнення головним чином було пов'язане з негативним впливом неодноразових атак росії на енергетичну інфраструктуру, а також із затримками зі збором врожаю, тоді як експансійна фінансова політика сприяла зростанню споживання. У перспективі очікується, що зростання уповільниться до 1–1,6 відсотків у 2026 році, оскільки зростання обсягів внутрішнього оборонного виробництва частково компенсується зниженням активності в інших секторах, зокрема через наслідки атак на об'єкти інфраструктури та відновлення світових цін на паливо .
- Інфляція залишалася високою на рівні 8,6 відсотків у річному вимірі на кінець квітня через шоки пропозиції, в тому числі через збільшення світових цін на пальне, постійний дефіцит робочої сили і пошкодження національної енергетичної інфраструктури. У перспективі ми очікуємо, що інфляція тимчасово збільшиться до 10,5 відсотків (у річному вимірі), але повернеться до низхідної траєкторії у 2027 році.
- Дефіцит поточного рахунку без урахування грантів розширився у 2025 році, досягнувши 46,9 млрд доларів США (21,9 відсотків ВВП), передусім через збільшення обсягів імпорту товарів, необхідних для забезпечення оборони та енергетики. Оскільки війна триватиме у 2026 році, дефіцит поточного рахунку без урахування грантів за прогнозами залишиться високим, загалом подібним до рівня 2025 року. Проте, завдяки значним виплатам донорів наші міжнародні резерви на кінець квітня 2026 року досягнули 48,2 млрд доларів США, а до кінця 2026 року, за прогнозами, зростуть до 65,5 млрд доларів США.
- До кінця травня НЕОК знизився приблизно на 4½ відсотки. В середньому, наші валютні інтервенції продовжують бути значними, зокрема для цілей посередництва між структурним валютним профіцитом державного сектору та структурним валютним дефіцитом приватного сектору. Спред між офіційним та готівковим курсами залишається невеликим.
- Хоча у 2025 році та на початку 2026 року обсяги кредитування залишалися високими, війна та невизначеність продовжують негативно позначатися на рівні довіри. Тому кредитування економіки відносно до ВВП, ймовірно, залишатиметься на низькому рівні, 13,8 відсотків від ВВП. Проте ми продовжуємо підтримувати поглиблення ринку за допомогою наших стратегій розвитку кредитування та іпотечного кредитування, а також фінансову інклюзивність та її поглиблення, зокрема через ключові програми субсидованого кредитування, включаючи програму «5-7-9», спрямовану на малі та

середні підприємства, та програму «єОселя» для підтримки іпотечного кредитування домогосподарств. У довгостроковій перспективі програми субсидованого кредитування мають бути більш цілеспрямованими, щоб уникнути витіснення кредитування на ринкових умовах. Фінансові установи продовжують звітувати про стабільні прибутки, ліквідність залишається достатньою, валові непрацюючі кредити продовжують зменшуватися, а рівень дефолтів за кредитами наблизився до довоєнного рівня.

5. Економіка може відновитися швидше, особливо якщо реформи прискоряться, а справедлива і тривала мирна угода забезпечить швидке і стійке поліпшення безпекової ситуації. У найближчій перспективі економічні показники можуть перевищити очікування, якщо ситуація з безпекою швидко покращиться, що призведе до значної зворотної міграції, швидкого відновлення енергетичної інфраструктури, поліпшення настроїв і надійного відновлення наших маршрутів постачання. У середньостроковій перспективі економічне зростання може прискоритися завдяки рішучому впровадженню структурних реформ, особливо тих, що стосуються інтеграції до ЄС та енергетичного сектору. Крім того, значні інвестиції, зокрема ті, що фінансуються за рахунок приватних інвестицій або офіційних надходжень від партнерів з розвитку в макрокритичних секторах, можуть дати потужний імпульс економічним результатам у середньостроковій перспективі.

6. І навпаки, ризики недовиконання прогнозу на тлі надзвичайно високої невизначеності можуть послабити економічні результати. Безпекова ситуація є джерелом найбільш значних ризиків. У найближчій перспективі атаки можуть бути ще більш руйнівними або частими, ніж очікувалося, особливо атаки на енергетичну та іншу цивільну інфраструктуру, також можуть бути значно перервані експортні транзитні маршрути. Якщо ці ризики реалізуються, це може вплинути на зростання в найближчій перспективі, інфляція може знову зрости, вже значний дефіцит бюджету та поточного рахунку може ще збільшитися, а тиск на платіжний баланс може посилитися, що негативно позначиться на накопиченні міжнародних резервів. У довгостроковій перспективі, якщо війна закінчиться без укладення мирної угоди, яка містила б надійні гарантії безпеки та/або передбачала б достатні ресурси для відбудови та оборони після війни, тоді темпи відновлення економіки, повернення мігрантів та переселення внутрішньо переміщених осіб будуть слабшими. Це призведе до зниження інвестицій, стійких диспропорцій на ринку праці та підвищення макроекономічної волатильності, а отже, до послаблення потенційного зростання в середньостроковій перспективі.

II. Макроекономічна та структурна політика на 2026–2029 роки

А. Огляд

7. Кінцевою метою нашої економічної програми, яка підтримується МВФ, є відновлення фіскальної та боргової стійкості, а також зовнішньої життєздатності, з одночасною підтримкою макроекономічної та фінансової стабільності. Наша економічна програма передбачає комплексний набір політик та реформ, спрямованих на подолання викликів, пов'язаних із війною, що триває, та одночасне просування реформ, необхідних для відновлення економіки та вступу до ЄС.

- Наразі нашу увагу зосереджено на підтримці макроекономічної, зовнішньої та фінансової стабільності, щоб зміцнити потенціал України на її шляху до перемоги. Ми впроваджуємо надійну бюджетну політику на 2026 рік, засновану на міцних засадах середньострокового бюджетування та Бюджетній декларації на 2027–2029 роки, на яку ми будемо спиратися при реалізації фіскальної політики та оцінці дефіциту фінансування. Монетарна та валютна політика спрямовані на підтримку цінової та зовнішньої стабільності, з керованою гнучкістю обмінного курсу для поглинання шоків, зменшення зовнішніх дисбалансів та підтримання достатніх резервів. Облікова ставка залишається жорсткою, щоб закріпити інфляційні очікування, і ми будемо обережними при подальшій лібералізації валютного ринку, керуючись нашою дорожньою картою, що базується на виконанні конкретних умов. Структурні реформи просуваються у сферах державних фінансів, фінансового сектору, корпоративного управління в державних банках і на державних підприємствах, боротьби з корупцією та енергетичного сектору. Ми впроваджуємо реформи ПДВ та ППП, посилюємо управління публічними інвестиціями та підвищуємо фіскальну прозорість.
- Незважаючи на війну, ми впевнені, що програма EFF забезпечує належну основу для відновлення зовнішньої життєздатності до 2029 року. Наша історія успішного виконання умов програми, відданість реформам та постійна підтримка зацікавлених сторін і міжнародних партнерів дадуть нам змогу долати нові виклики у міру того, як вони виникатимуть.
- Ми продовжимо спиратися на досягнутий суттєвий прогрес і починати зміщувати фокус на більш масштабні структурні реформи, спрямовані на закріплення макроекономічної стабільності та прискорення відбудови, щоб сприяти економічному зростанню і відновленню зовнішньої життєздатності в середньостроковій перспективі. Швидкий прогрес на шляху до вступу до ЄС залишається головним орієнтиром; з широким спектром заходів, яких ми зобов'язались вжити в рамках інструменту «Ukraine Facility» та процесу розширення ЄС.

8. Ми взяли до уваги аналіз фахівців МВФ щодо песимістичного сценарію, який ілюструє вплив погіршення безпекової ситуації, що триває протягом тривалого періоду, і будемо діяти рішуче, якщо ці потрясіння матеріалізуються. Ми також

усвідомлюємо, що реалізація цих ризиків, ймовірно, вимагатиме ще більш значних внутрішніх зусиль країни, що спиратимуться на фінансові ресурси, вже надані нашими партнерами. У такому випадку ми будемо усувати прогалини у фінансуванні, одночасно зберігаючи макроекономічну і фінансову стабільність, а також стійкість боргу. Ми готові вжити додаткових заходів для збільшення доходів (наприклад, підвищення основної ставки ПДВ, ¶13, перший підпункт), які можна швидко реалізувати, та/або заходи для економії видатків за рахунок підвищення ефективності або навіть більш жорсткого перегляду пріоритетів видатків, де це можливо. Ми також готові за потреби збільшити випуск облігацій на внутрішньому ринку державних облігацій для фінансування тієї частини дефіциту, яку не можна покрити за рахунок пільгового зовнішнього фінансування. У разі потреби для підтримки макроекономічної стабільності ми також готові використовувати наші золотовалютні резерви, коригувати нашу монетарну політику та калібрувати валютні обмеження.

9. Ми однаковою мірою зосереджені на заходах політики для досягнення високих і стійких темпів зростання, в тому числі за допомогою сценаріїв зростання, які мотивують пріоритети реформ, спрямованих на вступ до ЄС. Наше середньо- та довгострокове зростання буде залежати від каталізації інвестицій, підтримки притоку мігрантів, відновлення людського капіталу та створення сприятливого бізнес-середовища. Критичне значення матимуть ефективні механізми повоєнної відбудови, що передбачають використання офіційних ресурсів та стимулювання приватного капіталу, включаючи прямі іноземні інвестиції. Реалізація широкомасштабних заходів політики та реформ для вступу до ЄС та інтеграції в європейський внутрішній ринок вимагатиме від нас непохитної відданості протягом тривалого періоду. Для забезпечення вищого зростання продуктивності потрібна більш амбітна програма реформ і більш дієві кроки для створення однакових умов конкуренції та сприяння входженню на ринок і розвитку конкуренції. До них належать детінізація економіки, приватизація секторів, де переважає державний капітал, реформування фінансового та енергетичного секторів, а також стійкий прогрес у боротьбі з корупцією.

В. Бюджетно-податкова політика

10. Незважаючи на надзвичайно складні умови на початку року, ми досягли всіх бюджетних цілей програми на кінець березня, як показано в таблиці 1. Щодо кількісних критеріїв виконання, то суворий контроль за дефіцитом у першому кварталі допоміг нам дотриматися мінімального рівня первинного сальдо без урахування витрат на оборону, а показники збору податків (за винятком внесків на соціальне страхування) перевищили очікування. У першому кварталі ми не надавали державних гарантій, тим самим дотримавшись верхньої межі. Ми також досягли орієнтовних цілей щодо касове сальдо сектору загальнодержавного управління, за винятком грантів на підтримку бюджету, простроченої кредиторської заборгованості (внутрішніх заборгованостей) та соціальних видатків. Оскільки розгляд Радою директорів МВФ першого перегляду заплановано на липень, три кількісні критерії ефективності станом на кінець червня

підлягають контролю. Однак відповідно до процедур подання звітності про стан казначейських коштів остаточні дані для оцінки цих показників будуть надані МВФ приблизно 25 липня, тому ми просимо про надання відстрочки в частині контролю виконання цих показників. Усе вказує на те, що ці показники будуть досягнуті.

11. Ми прийняли Зміни до бюджету на 2026 рік, які забезпечують реалізацію цього річних виплат у рамках Кредиту для підтримки України на суму 90 млрд євро. Зміни до бюджету передбачають виділення пріоритетних коштів на оборону та відновлення резервних фондів на випадок непередбачуваних обставин, зокрема резерву на витрати, пов'язані із забезпеченням стійкості, напередодні наступного опалювального сезону. Загальні видатки цього року, за поточними прогнозами, становитимуть 7 938 млрд грн. Ми й надалі прагнемо мобілізувати внутрішні доходи та очікуємо, що доходи, за винятком грантів бюджетної підтримки, становитимуть 5 790 млрд грн. Загалом, за оцінками, переглянутий загальний дефіцит, за винятком грантів, становитиме 2 148, млрд грн (приблизно 21 відсоток ВВП), що можливо лише за умови отримання масштабного зовнішнього фінансування від донорів.

12. Цьогорічна Бюджетна декларація, яка визначає наше бачення фіскальної політики на 2027–2029 роки, була подана до парламенту у червні. Бюджетна декларація узгоджена з основними параметрами програми, і ми проводили консультації з представниками МВФ на ключових етапах цього процесу. Ми підготували Бюджетну декларацію, внесли до неї важливі методологічні вдосконалення, зокрема: (i) сценарій поточної політики; (ii) розрахунок вартості нових політик; та (iii) сценарій активної політики, узгоджений із цілями уряду. Відповідно до наших планів, зокрема тих, що були узгоджені в угодах про фінансування з МВФ та ЄС, трирічний сценарій активної політики в Бюджетній декларації враховує наслідки впровадження високоякісних податкових заходів протягом наступних трьох років (§20-21). Фіскальний курс, викладений у Бюджетній декларації, також передбачає поступову нормалізацію видатків після війни та демонструє прогрес у відновленні стійкості бюджетних фінансів та боргової стійкості. Ми прагнемо поступово досягти первинного сальдо, за винятком грантів на бюджетну підтримку, на рівні 0,2–0,4 відсотка ВВП протягом років після завершення програми.

13. Війна продовжує залишатися джерелом значних шоків бюджетно-податкової політики, і, за необхідності, ми вживатимемо таких заходів для зменшення ризиків виконання бюджету:

- Ми будемо переглядати категорії видатків лише після консультацій із фахівцями МВФ та після визначення нових джерел фінансування або компенсаційних фіскальних заходів. Ми усвідомлюємо, що ризики для бюджету є особливо високими в короткостроковій перспективі, і готові реагувати на несподівані шоки шляхом пошуку можливостей для економії на видатках, залучення додаткових доходів та подальшого використання внутрішнього ринку державних облігацій. Крім того, ми як і раніше зберігаємо готовність підвищити податки у разі виникнення бюджетних шоків і

вважаємо підвищення основної ставки ПДВ найбільш ефективним варіантом мобілізації ресурсів у випадку таких непередбачених обставин.

- Ми продовжуватимемо уникати будь-яких податкових субсидій, стимулів або інших адміністративних заходів, що розмивають базу оподаткування, і утримуватимемося від введення нових категорій платників податків в існуючі преференційні режими.
- Після продовження дії 5-відсоткової ставки військового податку на три роки після скасування воєнного стану ми забезпечимо, щоб доходи не зменшилися після закінчення терміну дії цього заходу. Одним із варіантів, який ми розглядаємо, є запровадження податку на відновлення замість військового податку, який ми включимо до законодавства, що регулює перехідний період після скасування воєнного стану.
- Ми також уникатимемо заходів, які призведуть до додаткових видаткових зобов'язань для Пенсійного фонду України, що перевищують загальний ліміт видатків, встановлений у бюджеті ПФУ, зокрема шляхом разової індексації поза межами параметрів пенсійної реформи, без попередніх консультацій з Фондом та аналізу впливу видатків на довгострокову стійкість пенсійного фонду]. (**постійний структурний маяк**). Це зобов'язання не впливає на передбачену законодавством щорічну індексацію пенсій за формулою, встановленою законом, а також виплати категоріям населення, які постраждали від війни.
- Ми також забезпечимо, щоб прогнози основних макроекономічних показників, на яких ґрунтуються бюджетні декларації та закони про бюджет, відповідали прогнозам, передбаченим програмою МВФ. Ми усвідомлюємо, що для адаптації до зміни обставин та результатів обговорень щодо політики може знадобитися оновлення макроекономічних засад, на яких ґрунтуються бюджет та бюджетні декларації.

14. Відповідно до вимог законодавства та останніх реформ управління державними фінансами (УДФ), ми забезпечимо, щоб усі інвестиційні проєкти були пріоритетними та відібраними в рамках діючої системи управління публічними інвестиціями (УПІ), вписувалися в рамки середньострокового бюджетного планування та узгоджувались з метою відновлення бюджетної та боргової стійкості. З цією метою для всіх інвестиційних проєктів ми також ретельно оцінюватимемо структуру фінансування і шукатимемо фінансування на дуже пільгових умовах. Паралельно з цим ми також будемо просувати реформування інфраструктури фінансового ринку з метою мобілізації приватного фінансування для відновлення та відбудови (див. ¶57).

С. Стратегія фінансування

15. Наша стратегія фінансування, як і раніше, зосереджена на залученні значних обсягів зовнішнього фінансування, що відповідають нашим потребам у фінансуванні, досягненню цілей боргової стійкості, а також відновлення

середньострокової зовнішньої життєздатності. Війна та пов'язані з нею витрати створюють великий дефіцит фінансування, який за базовим сценарієм на 2026-2029 роки становить 140,3 млрд доларів США. Ми продовжуємо тісно співпрацювати з нашими донорами та визначили джерела, які дозволять забезпечити задоволення цих потреб у фінансуванні:

- *Ми забезпечили тверді зобов'язання щодо фінансування на наступні 12 місяців програми, що підтримується МВФ:* У період з 3-го кварталу 2026 року по 2-й квартал 2027 року ми маємо гарантії щодо фінансування на суму 52,3 млрд доларів США (без урахування фінансування від МВФ). Це фінансування включає внески багатосторонніх інституцій та офіційних двосторонніх донорів.
- *Ми маємо хороші перспективи залучення фінансування на решту періоду дії програми:* Наші міжнародні партнери запевнили нас у своїй подальшій підтримці і після першого кварталу 2027 року, що допоможе забезпечити фінансування програми у повному обсязі на весь період її дії.

Ми будемо обачно та прозоро здійснювати управління виплатами, що надходять в рамках ініціативи Групи семи ERA та Кредиту ЄС для підтримки України, шляхом: (i) включення їх до бюджету; (ii) відображення їх у казначейській звітності; (iii) перерахування фінансування для цілей бюджетної підтримки на єдиний казначейський рахунок; та (iv) уникнення розподілу ресурсів за цільовим призначенням, до спеціальних фондів або перерахування коштів на інші рахунки, крім єдиного рахунку казначейства, без попередньої згоди країни-донора (крім частини, передбаченої Кредитом ЄС для підтримки України на оборону).

16. Внутрішній ринок державних облігацій залишатиметься важливим джерелом фінансування бюджету. У січні–травні 2026 року рівень роловеру внутрішніх облігацій становив близько 108 відсотків, але ми очікуємо, що протягом 2026 року цей показник дещо знизиться. Проте ми готові збільшити обсяги випусків упродовж решти року, якщо це буде необхідно. Ми продовжимо взаємодіяти з внутрішнім ринком, щоб забезпечити можливість необхідного збільшення обсягів випуску облігацій внутрішньої позики та й надалі розсудливо коригувати випуск бенчмарк-облігацій, які банки можуть використовувати для виконання резервних вимог, щоб підтримати ці зусилля у 2026 році до кінця травня було випущено бенчмарк-облігації на суму 49,4 млрд грн.

17. Ми продовжуємо реалізовувати плани щодо вдосконалення управління державним боргом, казначейськими зобов'язаннями та ліквідністю. Ми також зобов'язуємося посилити нашу спроможність з управління боргом, у тому числі шляхом збільшення штату та проведення тренінгів. Ми продовжимо підтримувати розвиток внутрішнього ринку державних боргових зобов'язань, в тому числі за допомогою середньострокових зусиль, спрямованих на підтримку привабливості інструментів, випущених на місцевому ринку, та диверсифікацію кола інвесторів (включаючи шляхом вдосконалення транскордонних переказів). Крім того, наші зусилля повинні сприяти у середньостроковій перспективі доступу до міжнародних ринків капіталу, що

узгоджуватиметься із цілями забезпечення прийнятності рівня боргу, а відтак дозволить ринку облігацій відігравати активну роль у відбудові.

D. Фіскальні структурні реформи

18. Ми продовжуємо реалізацію нашої програми структурних реформ у фіскальній сфері, спрямованих на підтримку наших цілей розвитку та шляху вступу до ЄС. У нашому прагненні сприяти сталому зростанню, поліпшити бізнес-клімат та вирішити питання тіньової економіки ми зосередимося на таких напрямках: (i) підвищення надходжень для задоволення потреб у коштах для відбудови та фінансування соціальних видатків, керуючись про цьому метою підвищення ефективності, справедливості і простоти податкової системи, через застосування розробленої нами Національної стратегії доходів (НСД); (ii) забезпечення фіскальної стійкості та передбачуваності бюджетної політики шляхом зміцнення системи середньострокового бюджетування; (iii) покращення нашої системи управління публічними інвестиціями та державними фінансами; (iii) реформування та зміцнення пенсійної системи та системи соціального захисту; (iv) посилення фіскальної прозорості та управління фіскальними ризиками; та (v) підвищення фіскальної прозорості та управління фіскальними ризиками.

Мобілізація надходжень

19. Нашою стратегічною метою в рамках НСД є збільшення надходжень шляхом усунення можливостей для ухилення від сплати податків, сприяння зростанню, поліпшення дотримання вимог та боротьби з тіньовою економікою. НСД має на меті створення справедливого та конкурентного податкового середовища, що генеруватиме надходження на рівні, достатньому для досягнення наших повоєнних цілей розвитку, забезпечуючи при цьому фіскальну та боргову стійкість, а також відповідність стандартам ЄС. Ми продовжуватимемо ретельно стежити за прогресом у реалізації НСД та звітуватимемо про нього. Для відображення прогресу реформ та забезпечення підзвітності в рамках комплексної, прозорої та уніфікованої системи звітності ми публікуватимемо комплексні річні звіти про стан справ. Звіт за 2025 рік було опубліковано у травні 2026 року.

20. Найближчі податкові реформи в рамках програми мають за мету розширити базу оподаткування та зробити податкову систему такою, що більше сприятиме економічному зростанню, дотриманню податкового законодавства та виходу з тіні

Оскільки наш початковий пакет податкових заходів, запланований на початок цього року, став політично нездійсненим (**структурний маяк, кінець березня 2026 року, не виконано**), ми пропонуємо змінений підхід: буде прийнято пакет податкових заходів (**пропонований структурний маяк, кінець липня 2026 року**), до якого увійдуть: (i) оподаткування доходів, отриманих на цифрових платформах; та (ii) усунення звільнення від оподаткування імпорту поштових відправлень невеликої вартості

21. Потрібно більше часу для поширення вимог щодо реєстрації платників ПДВ на платників, що працюють за спрощеною системою оподаткування. Ми як і раніше налаштовані на скасування звільнення від ПДВ для спрощених режимів оподаткування — це ключовий крок на шляху до гармонізації з законодавством ЄС та боротьби з тіньовою економікою. Щоб забезпечити успіх цієї реформи, ми маємо намір спочатку вжити заходів для зменшення навантаження, пов'язаного з дотриманням вимог ПДВ, та зміцнення довіри до Державної податкової служби (ДПС) (див. ¶29-33). Тому ми пропонуємо відкласти обов'язкову реєстрацію платників ПДВ для платників, що працюють за спрощеною системою, оборот яких перевищує загальний поріг реєстрації платників ПДВ. Реформа буде прийнята на початку 2027 року (**пропонований структурний маяк, кінець квітня 2027 року**) та набере чинності 1 січня 2028 року – на рік пізніше, ніж передбачалося раніше. У рамках цієї реформи граничну суму буде збільшено, але вона не перевищуватиме ліміт, встановлений Директивою ЄС 2006/112.

22. Забезпечення рівних умов для платників податків, що працюють за спрощеною та загальною системами оподаткування, залишається пріоритетом. У 2027 році ми подамо зміни до законодавства, які передбачатимуть: (i) виключення певних видів діяльності з другої групи єдиного податку та переведення таких платників податків до третьої групи єдиного податку; та (ii) запровадження диференційованих ставок єдиного податку (до 10 відсотків) для платників єдиного податку третьої групи, які займаються наданням послуг.

23. Ми будемо протидіяти зловживанням системою спрощеного оподаткування (ССО) з метою ухилення від сплати податку на доходи. Відповідно до передової міжнародної практики, у новому проєкті Трудового кодексу, поданому до парламенту, для визначення поняття «зайнятість» використовується вісім критеріїв. Протягом усього законодавчого процесу ми докладатимемо зусиль, щоб критерії встановлення трудових відносин у остаточному тексті Трудового кодексу були більш надійними, що сприятиме виведенню економіки з тіні та запобігатиме зловживанню спрощеною системою оподаткування з метою приховування зайнятості. Крім того, цифровізація та краща інтеграція даних, зокрема через нашу нову систему «Обрій», допоможуть вирішити проблему неофіційного працевлаштування.

24. Ми розробимо законодавство, щоб зробити спрощену систему оподаткування більш адресною та обмежити зловживання нею. За технічної допомоги МВФ ми подамо до Верховної Ради законопроєкти (**пропонований структурний маяк, кінець грудня 2026 року**), спрямовані на (i) обмеження практики штучного розділення компаній з метою утримання їхніх доходів нижче порогів, що дають право на застосування пільгових режимів оподаткування, (ii) обмеження можливості для підприємств повернутися до використання ССО після переходу на загальну систему оподаткування; та (iii) обмежити використання ССО для надання послуг нинішнім або колишнім роботодавцям. Ці важливі реформи допоможуть зменшити зловживання спрощеною системою оподаткування, а фахівці МВФ та інші експерти оцінюють, що

річний ефект від цих заходів, ймовірно, перевищить 0,1 % ВВП, що забезпечить значне залучення доходів та сприятиме досягненню нашої головної мети — виведення економіки з тіні.

25. В рамках програми ми усуємо кілька основних прогалин у оподаткуванні прибутку підприємств (ППП):

- Обговорення з фахівцями МВФ показали, що для доопрацювання змісту та підготовки законопроектів щодо трансфертного ціноутворення та правил обмеження відсотків потрібно більше часу; отже, **структурний маяк на кінець червня не було виконано**. Тому ми просимо надати додатково два місяці для подання до Верховної Ради переглянутих законопроектів про внесення змін до Податкового кодексу (**пропонований структурний маяк, кінець серпня 2026 року**) з метою:

(i) узгодження правил трансфертного ціноутворення з провідною міжнародною практикою, відображеною у стандартах ОЕСР, поширення їх дії на внутрішні операції та введення обов'язкового дотримання принципу ринкових умов для всіх підприємств.

(ii) узгодження правила обмеження відсотків із провідною міжнародною практикою, як це передбачено у статті 4 Директив ЄС щодо протидії ухиленню від оподаткування (ATAD).

- До кінця вересня 2026 року ми:

(i) розробимо та подамо до Верховної Ради законопроект щодо імплементації статті 5 (оподаткування приросту капіталу при виведенні активів), статті 6 (загальне правило протидії ухиленню від сплати податків, GAAR) та статей 9, 9a, 9b (гібридні розбіжності) ATAD.

Щодо GAAR, порогові значення, що визначають застосування всіх положень GAAR, будуть приведені у відповідність до єдиного стандарту; буде запроваджено загальний принцип виправлення (наслідки застосування GAAR) для забезпечення послідовних та пропорційних наслідків для всіх платників податків, а сфера застосування цього правила чітко охоплюватиме всі види податків. Цей законопроект також встановлюватиме обмеження на віднесення у зменшення об'єкту оподаткування податком на прибуток підприємств витрат, що не мають обґрунтованої економічної причини (ділової мети), та усуне інші прогалини та недоліки в законодавстві, які можуть вплинути на ефективне застосування правил ATAD. Законопроект також передбачатиме скасування податкових пільг щодо доходів іноземних компаній, місце фактичного управління яких розташоване в Україні. Відповідно, усі іноземні юридичні особи та іноземні суб'єкти господарювання без статусу юридичної особи, місце фактичного управління яких знаходиться на території України, розглядатимуться як податкові резиденти.

(ii) проведемо, із залученням технічної допомоги МВФ, оцінку адекватності та ефективності правил ATAD, які вже частково імplementовані в українське законодавство, зокрема статей 7 та 8 (правило щодо контрольованої іноземної компанії), з метою

виявлення недоліків у чинних положеннях та вибору оптимальних податкових правил і їх адміністрування, а також подамо до парламенту до кінця 2026 року законопроект, що передбачатиме імплементацію цих податкових правил.

- У рамках комплексної реформи (див. ¶57) інститутів спільного інвестування (ICI) після прийняття Закону «Про інвестиційні фонди» (№ 13246) ми, у разі необхідності, до кінця травня 2027 року подамо до Верховної Ради законопроект, спрямований на мінімізацію прямих та непрямих втрат податкових надходжень до бюджету, пов'язаних із режимом преференційного оподаткування ICI, а також на забезпечення нейтрального підходу до інвестицій/інвесторів.

26. Ми будемо продовжувати просувати низку додаткових податкових реформ в рамках НСД. Ми (i) розробимо комплексний пакет заходів на післявоєнний період для реформування оподаткування викидів вуглецю; (ii) проведемо аналіз та оцінку оподаткування видобувних галузей; та (iii) визначимо принципи оподаткування віртуальних активів, що узгоджуватимуться з стандартами ЄС, а також системою обміну інформацією у відповідності до ініціатив Глобального форуму ОЕСР. Робота в деяких з цих сфер вже розпочалася і буде підтримуватися за допомогою технічної допомоги МВФ та інших партнерів з розвитку.

27. Ми продовжимо наші поточні зусилля з кількісної оцінки та розкриття податкових пільг. Ми будемо поетапно впроваджувати нову методологію оцінки податкових пільг і поступово застосовувати її до всіх відповідних питань, спочатку до найбільш значущих податкових видатків, що призведе до регулярного циклу оцінювання всіх аспектів протягом кількох років. Ми проведемо комплексну оцінку податкових видатків за цими основними податками для публікації разом із бюджетною документацією на 2027 рік, а також будемо здійснювати регулярні розрахунки витрат на податкові видатки. Крім того, Мінфін буде консультуватися з фахівцями МВФ щодо методології оцінки впливу будь-яких нових пропозицій щодо оподаткування.

28. Для успішної реалізації НСД необхідні надійні ІТ-процеси. Мінфін відповідно до НСД розробив оновлену ІТ-стратегію для Системи управління державними фінансами. Основний підхід, викладений в ІТ-стратегії, полягає в консолідації на рівні Мінфіну ІТ-систем ДПС та Державної митної служби (ДМС) та забезпеченні управління цими ІТ-системами незалежним адміністратором (OPF) із використанням хмарних технологій. Стратегія передбачає поступовий перехід до нового рівня орієнтованих на послуги систем, зокрема у ДПС та ДМС, з метою забезпечення доступності послуг онлайн. Операційний план впровадження реформи був затверджений у вересні 2025 року. Важливим етапом у 2026 році буде розробка централізованого сховища даних (**структурний маяк, кінець грудня 2026 року**), включно з розробкою надійної політики доступу до даних.

29. Ми спростимо процес звітування щодо ПДВ:

- Для малих підприємств ми будемо використовувати (i) дані з касових апаратів для попереднього заповнення певних полів у податкових накладних, а також (ii) податкових накладних для попереднього заповнення декларацій з ПДВ. Послуга попереднього заповнення декларацій з ПДВ почне діяти до кінця 2026 року, а послуга попереднього заповнення податкових накладних на основі даних з касових апаратів стане доступною в першому кварталі 2027 року. Ці зміни не вплинуть на обов'язок платників податків подавати достовірну інформацію.
- Протягом 2026 року ми також переглянемо форми декларацій з ПДВ, щоб спростити звітність для всіх платників ПДВ. Мета полягає в тому, щоб скоротити обсяг, наскільки це можливо.

30. Ми активно працюємо над тим, щоб перевірки дотримання вимог стали більш орієнтованими на ризики

- Ми розпочали дворічний пілотний проєкт (який закінчиться 31 липня 2026 року) щодо впровадження системи управління ризиками, зокрема автоматизованого ІТ-інструменту. До кінця серпня 2026 року ДПС підготує інформацію про результати пілотного проєкту. На основі цієї інформації ми потім (до кінця 2026 року) підготуємо та подамо до КМУ звіт про уроки, винесені з пілотного проєкту, та, за необхідності, пропозиції щодо внесення змін до законодавства.
- Після впровадження системи управління податковими ризиками (CRM) ми подамо пропозиції щодо внесення змін до Податкового кодексу з метою усунення правових обмежень, які наразі знижують ефективність роботи Державної податкової служби (ДПС) та негативно впливають на дотримання податкового законодавства
- Ми подамо зміни до Податкового кодексу, які піднімуть граничну суму для призначення позапланової перевірки на підставі заявки на відшкодування ПДВ або від'ємного зобов'язання з ПДВ з 100 000 грн до 1 000 000 (пропонований структурний маяк, кінець серпня 2026 року).
- ДПС проведе аналіз критеріїв ризику, що використовуються системою реєстрації податкових накладних з ПДВ (SMKOR). Критерії, які не вказують на істотний ризик недотримання вимог, будуть уточнені. Наша мета — зменшити кількість призупинених податкових накладних до менше ніж 0,08 відсотків від суми усіх рахунків на місяць. До кінця вересня 2026 року ДПС надасть звіт про результати цих змін щодо економії коштів та змін у дотриманні вимог. Відповідно до кінця грудня 2026 року КМУ видасть оновлену постанову № 1165, щоб відобразити ці зміни.
- До кінця жовтня 2026 року ДПС проведе щонайменше три пілотні проєкти (відповідно до рекомендацій FAD) з метою оцінки ризиків недотримання вимог щодо ПДВ. Один із пілотних проєктів буде спрямований на оцінку ризику заниження обсягів продажів з метою уникнення реєстрації як платника ПДВ. На основі результатів цих пілотних проєктів до кінця грудня 2026 року ми запропонуємо заходи щодо покращення

дотримання вимог щодо ПДВ, зокрема шляхом зосередження уваги на платниках податків, оборот яких наближається до порогових значень для ПДВ та спрощеного податку.

- Ми посилимо співпрацю між ДМС та ДПС для покращення оцінки ризиків щодо ПДВ. У другій половині 2026 року ми плануємо активізувати одночасні перевірки і суттєво збільшити їхню кількість. До березня 2027 року ДПС та ДМС надішлють до Мінфіну звіт про отриманий досвід. Крім того, до щорічного звіту ДПС будуть включені результати цих паралельних перевірок. Ми також забезпечимо, щоб ДПС більш систематично використовувала інформацію з експортних декларацій під час оцінки ризиків щодо ПДВ.

31. Ми покращимо ефективність та справедливість податкових перевірок та інших перевірок дотримання вимог. До кінця січня 2027 року Мінфін затвердить концепцію та план дій із визначеними термінами, який буде реалізовано протягом 2027 року, з метою підвищення ефективності, справедливості та авторитету податкового контролю, включаючи податкові перевірки та перевірку податкових накладних. Операційними цілями будуть підвищення надійності результатів перевірок, зменшення витрат для платників податків, які дотримуються вимог, запобігання примусовим практикам та зменшення кількості судових справ. Ці заходи передбачатимуть кроки, спрямовані на: (i) обмеження можливості співробітників ДПС розширювати обсяг поточних податкових перевірок (поза межами підстав та обґрунтувань, передбачених законом, залежно від виду перевірки); (ii) встановлення чітких та єдиних стандартів доказування (що відповідають відповідним обов'язковим висновкам Верховного Суду, які застосовуються у податкових справах); (iii) уникнення повторних перевірок без нових доказів, законодавчих змін або змін до обов'язкових висновків Верховного суду, (iv) посилення механізмів забезпечення якості, (v) посилення ролі юридичного відділу ДПС у перевірці результатів перевірок на відповідність усталеній судовій практиці, (vi) посилення незалежності, ефективності та прозорості процесу вирішення адміністративних спорів, та (vii) забезпечення своєчасного виконання судових рішень. З метою забезпечення інклюзивності процесу ми плануємо зібрати відгуки платників податків до кінця липня 2026 року та провести громадські консультації щодо проєкту концепції у грудні 2026 року.

32. Надалі при оцінці ефективності роботи ДПС більшу вагу матиме зниження витрат на комплаєнс. Ми запровадимо стратегічні та операційні ключові показники ефективності (КПЕ) для ДПС відповідно до найкращих міжнародних практик (**пропонований структурний маяк, кінець грудня 2026 року**). Замість встановлення цілей щодо збору доходів, КПЕ включатимуть цілі, що збалансують фактичне збільшення доходів (завдяки заходам щодо дотримання вимог) із підвищенням адміністративної ефективності, що знижує витрати на дотримання вимог як для уряду, так і для платників податків. Результати діяльності щодо КПЕ оприлюднюватимуться щоквартально з розбивкою за регіонами та сегментами платників податків (де це доречно).

33. Ми прагнемо негайно покращити результати роботи для платників податків, які дотримуються вимог законодавства. Наша мета — пришвидшити адміністративні процеси та бути більш вибірковими у судових справах, щоб суди не розглядали справи, в яких у ДПС низька ймовірність успіху. Ми беремо на себе зобов'язання щодо досягнення таких щомісячних операційних цілей у другій половині 2026 року:

- Щонайменше 85 відсотків призупинених податкових накладних з ПДВ, щодо яких платники податків подали підтверджуючі документи, буде зареєстровано протягом п'яти днів після отримання таких документів.
- Ми прагнемо покращити якість та обґрунтованість рішень про відмову в реєстрації податкових накладних, враховуючи при прийнятті таких рішень щодо блокування податкових накладних найновішу судову практику Верховного Суду, а також забезпечити їх відповідність чинному законодавству та судовій практиці. Це має на меті зменшити кількість судових оскаржень та обсяг пов'язаних з ними судових спорів, а також зменшити кількість судових рішень, що скасовують постанови Державної податкової служби. Наша мета — щоб більшість судових спорів щодо призупинення дії/блокування податкових накладних вирішувалася на користь ДПС.
- Ми також зобов'язуємося покращити якість результатів перевірок, щоб забезпечити стабільне зменшення кількості програних судових спорів та зміцнення авторитету й ефективності податкового правозастосування. Наша мета — сформувати сталу позитивну судову практику та досягти подальшого зростання – з нинішнього рівня близько 60 відсотків – частки справ, що вирішуються на користь ДПС.
- 100 відсотків судових рішень на користь платників податків будуть виконуватись без затримок протягом трьох днів з моменту набрання ними чинності та після завершення всіх відповідних судових процедур.

ДПС щомісяця звітуватиме про ці результати на своєму веб-сайті (див. також ТМВ ¶92-97).

34. Ми залишаємося відданими імплементації змін до Митного кодексу, що набули чинності у 2024 році, включаючи ключові реформи в управлінні. Після призначення нового керівника митниці у квітні 2026 року (**структурний маяк, кінець березня 2026 року, не виконаний, виконаний із запізненням**) ми працюємо над оперативним визначенням його КПЕ у консультаціях з фахівцями МВФ. Ці КПЕ збалансують ефективність збору доходів з іншими цілями, такими як сприяння торгівлі, належне врядування та прогрес реформ. Мінфін продовжить здійснювати нагляд за відбором, оцінкою ефективності діяльності на основі ключових показників ефективності та настановами щодо політик для керівника ДМС, забезпечуючи прозорість та підзвітність, за одночасного збереження операційної незалежності ДМС. Будь-які вакансії керівників регіональних митних служб будуть заповнюватись якомога швидше. Ми також забезпечимо, щоб процес атестації співробітників ДМС розпочався у 2026 році.

35. Ми й надалі будемо захищати інституційну незалежність Бюро економічної безпеки України (БЕБ) та забезпечувати його ефективність у боротьбі зі злочинами, що підривають функціонування економіки держави. БЕБ розпочав процедури атестації персоналу, визначивши пріоритетом атестацію керівників підрозділів та територіальних управлінь і їхніх заступників. У бюджеті на 2027 рік буде передбачено достатній рівень фінансування БЕБ, з урахуванням заповнення вакансій та конкурентоспроможної заробітної плати (включно з внесенням до податкового законодавства положень щодо компенсації утриманого податку з грошових надбавок, аналогічно до інших правоохоронних органів)) для співробітників БЕБ. Ми також забезпечимо ефективне управління та використання коштів, виділених БЕБ, а також покращимо доступ Бюро до необхідних економічних даних з метою посилення його аналітичного потенціалу. БЕБ буде використовувати механізм протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (ПВК/ФТ) для підтримки зусиль з виявлення ухилення від сплати податків у великих розмірах та контрабанди товарів у великих обсягах за допомогою інструментів фінансової розвідки, у координації з відповідними органами.

Управління державними фінансами

36. Ми покращимо узгодженість фінансового планування державних підприємств з процесами формування річного бюджету. За допомогою технічної допомоги від МВФ ми проаналізуємо досвід першого циклу фінансового планування державних підприємств та визначимо заходи для покращення узгодженості між фінансовим плануванням державних підприємств та процесами формування річного бюджету.

37. Ми продовжимо посилювати управління фінансовими ризиками. Звіт про фінансові ризики (ЗФР) у Бюджеті 2027 року включатиме прогнози фінансових змінних (дефіцит, борг) за певних шоків сценаріїв, підготований із залученням технічної допомоги МВФ, а також покращену звітність щодо фінансових ризиків ДПП. Для посилення зв'язку між оцінкою фінансових ризиків та передбачуваністю державних видатків, ми оновимо методологічні рекомендації (за участі Міністерства економіки та інших профільних міністерств у відповідних сферах відповідальності) для оцінки фінансових ризиків у ключових сферах видатків та умовних зобов'язань, включаючи публічні інвестиції (зокрема ДПП), гарантії, місцеві органи влади та державні підприємства до кінця 2026 року.

38. Ми будемо впроваджувати функцію Мінфіну щодо фінансового нагляду та управління фінансовими ризиками ДП в систему управління ДП та узгодимо її з підзаконними актами. Ми вдосконалюватимемо ідентифікацію, аналіз та звітність щодо зобов'язання з надання публічних послуг (ПСО) та квазіфінансової діяльності (див. також ¶70). Ми утримаємося від введення нових ПСО і будемо вводити нові лише після попередніх консультацій із співробітниками МВФ щодо їх належного оформлення,

включаючи окремий та прозорий облік зобов'язань ПСО відповідно до найкращих міжнародних практик. Стосовно фінансових показників ДП, ми переглянемо, у разі необхідності, фінансові показники не пізніше початку 2027 року перед наступним сезоном фінансового планування ДП у 2028 році, і ми будемо вносити будь-які зміни до фінансових показників через постанову КМУ.

39. Ми посилимо інституційну незалежність та ефективність ключових аудиторських інституцій з метою забезпечення використання державних коштів за їхнім цільовим призначенням, а також запобігання та виявлення будь-яких зловживань. Ми створимо Консультативну групу експертів, завданням якої буде перевірка кандидатів на посади у правлінні Рахункової палати та призначимо шістьох її членів. До кінця грудня 2026 року усіх членів правління Рахункової палати буде призначено з числа перевірених кандидатів відповідно до змін, внесених у 2024 році (структурний маяк, кінець грудня 2026 року).

Управління публічними інвестиціями

40. План заходів з реалізації Дорожньої карти реформування системи управління публічними інвестиціями (УПІ) на 2024–2028 роки визначає Мінфін як орган, що контролює всі етапи УПІ. Наші реформи УПІ, де провідну роль відіграватиме щорічний процес формування єдиного проєктного портфеля (ЄПП), керуються принципами бюджетної єдності, узгодженості та передбачуваності, а також посилять координацію між Мінфіном, Мінекономіки, Мінрозвитку та іншими профільними міністерствами, які залишаються відповідальними за виконання проєктів. Спираючись на наші досягнення у 2024-2025 роках, ми продовжимо реалізацію Плану заходів:

- До кінця серпня 2026 року Рада зі стратегічних інвестицій затвердить оновлення Єдиного проєктного портфеля для Бюджету на 2027 рік. Тільки проєкти, підготовлені та оцінені з використанням методологій УПІ, будуть мати право на включення до ЄПП та фінансування в рамках бюджету на 2027 рік
- З метою покращення узгодженості розподілу ресурсів зі стратегічними пріоритетами ми запровадили засади політики (нормативно-правові акти та методологічні рекомендації) для підготовки секторальних стратегій та план дій із чітко визначеними термінами для оновлення секторальних стратегій. Ми зараз реалізуємо план дій та ухвалимо галузеві стратегії відповідно до засад політики (а також галузеві настанови щодо підготовки та визначення пріоритетності проєктів публічних інвестицій) до кінця грудня 2026 року.
- До кінця вересня 2027 року ми ухвалимо зміни до законодавства для покращення інтеграції УПІ у середньострокове бюджетне планування та управління фінансовими ризиками, що охоплюють: (i) використання та облік багаторічних бюджетних зобов'язань та умовних зобов'язань за державними інвестиційними проєктами; (ii) визначення умовних зобов'язань, які можуть виникнути в результаті ДПП; (iii)

управління фінансовими ризиками, пов'язаними з публічними інвестиціями, та їхнє розкриття; та (iv) складання бюджетів на публічні інвестиції на місцевому рівні.

- До кінця 2026 року ми (i) забезпечимо більшу пропорційність у підготовці, оцінці та перевірці проєктів шляхом спрощення вимог до невеликих проєктів та зосередження уваги на більших і більш ризикованих інвестиціях; а також (ii) запровадимо чіткі визначення, щоб краще розмежовувати проєкти державних інвестицій та поточні капітальні видатки, такі як технічне обслуговування та ремонт.

Пенсії та соціальні видатки

41. Ми готуємо зміни до пенсійної системи та механізмів підтримки вразливих верств населення:

- **Пенсії.** За підтримки МВФ та Світового банку ми розробляємо комплексну пенсійну реформу, що охоплює всі складові цієї системи. Реформа буде спрямована на поліпшення адекватності та фінансової стійкості, зміцнення принципу внеску та вирішення проблеми бідності серед людей похилого віку за допомогою більш прозорого та справедливого дизайну. Наша пропозиція щодо реформи до КМУ включатиме аналіз довгострокових фінансових наслідків, підготовлений у консультаціях із фахівцями МВФ. Ми забезпечимо – за допомогою компенсаційних заходів щодо доходів або видатків, якщо це буде необхідно – щоб реформа не призвела до збільшення дефіциту сектору загального державного управління в середньостроковій перспективі. Крім того, ми будемо утримуватися від: (i) запровадження нових спеціальних пенсій або пільг; (ii) прийняття будь-якого нового законодавства, яке призведе до виникнення додаткових умовних зобов'язань, пов'язаних з пенсійним забезпеченням, не забезпечених фінансовими ресурсами; та (iii) прийняття змін, які будуть призводити до зменшення законодавчо визначеного пенсійного віку. У найближчій перспективі ми вживатимемо заходів щодо обмеження розміру додаткових виплат окремим категоріям пенсіонерів понад накопичувальну частину їхньої пенсії. Ми також запропонуємо уніфікований підхід до щорічного підвищення всіх пенсій, призначених у пенсійній системі, виключно через механізм індексації. Зокрема, до кінця 2026 року ми подамо до Верховної Ради законопроект про припинення практики прив'язки щорічного підвищення деяких спеціальних пенсій до зростання заробітної плати.
- **Виплати у зв'язку з непрацездатністю.** Ми запровадимо нові підходи до підтримки людей з вадами здоров'я, в тому числі людей з інвалідністю. Для забезпечення всебічної та більш адресної підтримки ми готуємо законодавство щодо створення нового механізму оцінки індивідуальних функціональних можливостей, узгодженого з Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ). Такий підхід дозволить базувати соціальні виплати та реабілітаційні заходи на оцінці можливостей функціонування людини у повсякденному житті. Нова модель підвищить справедливість, прозорість та ефективність розподілу допомоги, пов'язаної

з інвалідністю, а також сприятиме реабілітації та інтеграції людей з інвалідністю на ринку праці.

- **Механізми підтримки вразливих категорій населення.** Ми працюємо над подальшим посиленням адресності та перевірки доходів при наданні пільг вразливим верствам населення. За підтримки Світового банку, в тому числі через програмну позику, ми працюємо над законопроектами щодо консолідації різних видів соціальних виплат. Зокрема, ми вивчаємо можливості інтеграції різних програм соціальної допомоги в єдиний уніфікований пакет на основі індивідуальних потреб незалежно від статусу отримувача (наприклад, ВПО або не-ВПО).
- **Соціальні стандарти.** Ми вживаємо заходів для відновлення ролі прожиткового мінімуму як справжнього соціального стандарту. Ми приймемо законодавство для усунення прив'язки до прожиткового мінімуму при технічних розрахунках заробітної плати в державному секторі, штрафів та інших адміністративних показників. Паралельно ми розробляємо нову структурну методологію розрахунку прожиткового мінімуму та його складових відповідно до підходів ЄС. Ми також переглянемо поточні зв'язки програм соціальної допомоги з прожитковим мінімумом, щоб забезпечити відповідність у частині фінансової стійкості.

Е. Стратегія зовнішнього боргу

42. Наші зусилля з відновлення боргової стійкості на довгострокову перспективу, як і раніше, керуються стратегією, оприлюдненою в березні 2023 року.

Вирішення питання з рештою зовнішнього комерційного боргу в рамках периметру реструктуризації залишається необхідним для того, щоб допомогти закрити розриви у фінансуванні протягом періоду дії програми, зменшити валові потреби у фінансуванні до керованого рівня, у тому числі після завершення програми, а також вивести борг на траєкторію стійкості. Нашою метою залишається відновлення стійкості боргу та забезпечення повного фінансування нашої програми, у тому числі за умов реалізації песимістичного сценарію. Наша стратегія також розрахована на формування умов, необхідних для залучення приватного сектору до післявоєнної відбудови України та враховує важливість збереження фінансової стабільності.

43. Спираючись на успішні обміни єврооблігацій та ВВП-варантів у 2024-25 роках, ми досягаємо прогресу в реалізації додаткових компонентів стратегії:

- *Комерційні вимоги:* Триває процес реалізації трансакції на основі принципової домовленості, досягнутої у 2025 році з групою інвесторів, які володіють 45% гарантованих державою облігацій Укренерго в периметрі реструктуризації. З компанією «Cargill» продовжуються переговори, а також на дорадчому та основному рівні було надано пропозиції щодо реструктуризації кредитів на умовах, співставних із умовами реструктуризації інших комерційних вимог. Ми прагнемо якнайшвидше досягнути домовленостей. Тим часом у серпні 2024 року було запроваджено

мораторій на державні виплати за усіма цими інструментами, який продовжує діяти. Ми продовжуємо отримувати допомогу від наших зовнішніх фінансових і юридичних радників і залишаємося відданими процесу реструктуризації цих вимог, що викликає довіру, згідно із загальною стратегією Програми з прозорими потоками інформації та комунікацією.

- *Офіційний двосторонній борг.* Кредитори Групи кредиторів України (ГКУ) продовжують дотримуватись зобов'язань щодо двоетапного процесу, який передбачає продовження поточного режиму призупинення виплат за борговими зобов'язаннями, встановлення нової кінцевої дати та окремі запевнення у тому, що до фінального перегляду програми за підтримки МВФ буде узгоджена остаточна боргова операція, достатня для того, щоб відновити стійкість державного боргу. У квітні 2026 року було підписано Меморандум про взаєморозуміння з членами GCU щодо запровадження мораторію. Ми продовжуємо підтримувати тісний контакт з Групою кредиторів щодо реструктуризації зовнішнього комерційного боргу, щоб переконатися, що їх влаштовує загальна стратегія в міру того, як розвиватиметься ситуація. У майбутньому ми будемо домагатися реструктуризації на порівнянних умовах з іншими офіційними кредиторами, в тому числі за гарантованими кредитами, та остаточної реструктуризації цих вимог.

44. Ми вважаємо, що повна реалізація нашої стратегії дозволить нам досягти цільових показників боргової стійкості за базовим сценарієм програми. Ми зобов'язуємося проводити подальшу роботу з зовнішніми комерційними вимогами, необхідну для відновлення боргової стійкості, відповідно до параметрів програми. Ми зазначаємо, що надзвичайно високий рівень невизначеності, який зараз існує, означає, що важко визначити майбутній сценарій. Якщо сценарій, що переважатиме під час передостаннього перегляду програми (або коли знизиться надзвичайно високий рівень невизначеності, якщо це станеться раніше), буде гіршим, ніж той, на якому базується поточна реструктуризація, тоді буде необхідне подальше врегулювання зовнішніх комерційних вимог. Це відбуватиметься одночасно із реструктуризацією офіційних двосторонніх вимог. Очікується, що подальше врегулювання, у разі необхідності, відбудеться після того, як знизиться надзвичайно високий рівень невизначеності, або, найпізніше, на час передостаннього перегляду програми. Ми продовжуємо залучати юридичних та фінансових радників для надання допомоги в цьому процесі, а також продовжуємо на регулярній основі ділитися інформацією з кредиторами щодо можливого подальшого врегулювання, в тому числі про потенційний діапазон результатів і можливих часових рамок.

45. Для досягнення нашої цілі забезпечення боргової стійкості ми продовжуватимемо суворо обмежувати видачу гарантій (*кількісний критерій ефективності*). Буде забезпечено достатній простір для надання гарантій за кредитами міжнародних фінансових організацій (МФО) та іноземних урядів на проекти, у тому числі, спрямовані на відновлення та відбудову.

Г. Монетарна та валютно-курсова політика

46. Наша монетарна та валютно-курсова політика спрямована на захист цінової та зовнішньої стабільності, формуючи при цьому достатній рівень міжнародних резервів. Керуючись нашою [Стратегією пом'якшення валютних обмежень, переходу до більшої гнучкості обмінного курсу та повернення до інфляційного таргетування](#) та [Основними засадами грошово-кредитної політики](#) (ОЗГКП), а також у тісній співпраці з МВФ, ми продовжуємо адаптувати наші політики до змін макроекономічних умов, у тому числі обережно продовжуючи валютну лібералізацію, водночас забезпечуючи відновлення зовнішньої життєздатності, що є ключовою метою нашої програми.

47. Ми збережемо достатньо жорстку монетарну політику та облікову ставку для зниження інфляції, закріплення очікувань та підтримки макроекономічної стабільності. З огляду на посилення зовнішньої невизначеності та ризику для прогнозу, що залишаються високими, ми призупинили цикл пом'якшення політики та залишили облікову ставку без змін, що супроводжувалося орієнтуванням на ужорсточення політики. Це зумовлено посиленням інфляційного тиску, погіршенням інфляційних очікувань та девальвацією курсу відносно долара США, зокрема, внаслідок повітряних атак росії та загострення ситуації на Близькому Сході. Надалі рішення з монетарної політики продовжать ухвалюватися з урахуванням динаміки інфляції та інфляційних очікувань, стану валютного ринку та розподілу ризиків. Ми залишаємося готовими ужорсточити політику у разі реалізації ризиків, зокрема ризиків розбалансування інфляційних очікувань. Наша позиція спрямована на збереження привабливості гривневих інструментів, обмеження інфляційного та валютного тиску та підтримку довіри до національної валюти, при цьому ми зосереджуємося на поверненні інфляції до цільового рівня 5% на трирічному горизонті, залишаючись готовими до коригування курсу у разі реалізації ризиків.

48. З метою зміцнення зовнішніх буферів та перспектив середньострокової зовнішньої життєздатності ми продовжимо нагромаджувати резерви та сприяти більшій гнучкості обмінного курсу. З цією метою ми встановили цільові показники чистих міжнародних резервів (ЧМР) (*кількісний критерій ефективності*) з метою сприяння накопиченню резервів та підвищенню гнучкості обмінного курсу. Хоча НБУ продовжує вирішувати проблему пов'язаного з війною структурного дефіциту іноземної валюти у приватному секторі, ми усвідомлюємо, що надання можливості курсу валют коригуватися у відповідь на зміни внутрішніх та зовнішніх факторів сприятиме зміцненню функціонування валютного ринку, одночасно підтримуючи поступове повернення до повноцінного інфляційного таргетування. Реалізація ризиків, пов'язаних із війною на Близькому Сході, зокрема підвищення світових цін на енергоносії та зростання невизначеності, зумовила необхідність тимчасового збільшення обсягів валютних інтервенцій для збереження стабільних ринкових умов, що призвело до очікуваного невиконання цільового показника щодо ЧМР на кінець червня на 2,88 – 3,08 млрд дол. США. Незважаючи на складні умови, гнучкість обмінного курсу зросла з кінця 2025 року,

що свідчить про ефективне впровадження НБУ режиму керованого плаваючого обмінного курсу та його прихильність до поступового переходу до повноцінної системи інфляційного таргетування з гнучким обмінним курсом. Надалі ми продовжуватимемо застосовувати підхід до валютних інтервенцій, спрямований на посилення ролі обмінного курсу як поглиначка шоків, водночас запобігаючи надмірній його волатильності.

49. Ми забезпечимо суворе дотримання дорожньої карти стратегії лібералізації валютного ринку, збалансувавши компроміси між підтримкою зростання та захистом зовнішньої стабільності. Валютна лібералізація продовжуватиметься відповідно до дорожньої карти, що базується на умовах, які гарантують, що темпи пом'якшення підтримують зростання та захищають зовнішню стабільність, зберігаючи при цьому узгодженість із загальним комплексом політик. Для забезпечення дотримання чинних заходів контролю та обмеження непродуктивного відпливу капіталу ми продовжимо стежити за станом валютного ринку, зокрема шляхом аналізу на рівні банків для виявлення випадків обходу заходів контролю та застосування заходів контролю капіталу до операцій з цінними паперами разом із наглядом за операціями з віртуальними активами з метою збереження ефективності заходів з обмеження руху капіталу; та ретельної оцінки урядом та НБУ, виходячи з потреб, існуючих та потенційних нових випадків для винятків та продовження строків розрахунків за імпортом та експортом. Ми зобов'язуємося провести комплексний аналіз валютних заходів, реалізованих на сьогоднішній день, до кінця серпня 2026 року та продовжуємо роботу над механізмами перехідного періоду, зокрема оцінюємо можливі зміни до Законів України, зокрема Закону про валюту та Закону про НБУ з метою забезпечення поступового та поетапного скасування особливостей валютного регулювання та інших заходів, запроваджених під час воєнного стану. Крім того, ми зобов'язуємося дотримуватися **постійно діючого критерію** виконання, а саме: (i) не вводити та не посилювати будь-які валютні обмеження; (ii) не вводити та не застосовувати імпорتنі обмеження для цілей платіжного балансу; (iii) не вводити та не змінювати практику використання декількох валют; та (iv) не укладати двосторонні платіжні угоди, що порушують статтю VIII Статей угоди.

Незалежність та управління НБУ

50. Сильний та незалежний НБУ залишається критично важливим для досягнення макроекономічної стабільності. Ми будемо дотримуватися наведених нижче принципів, які зокрема узгоджуються з Оцінкою захисних механізмів 2026 року :

- *Впровадження рекомендацій за результатами оцінки захисних механізмів.* У консультаціях з експертами МВФ підготовлено проекти законодавчих змін, спрямованих на зміцнення колективної придатності Ради НБУ та уточнення ролі Аудиторського комітету по відношенню до повноважень Ради НБУ, зокрема у сфері урядування, етики та доброчесності. Ми подамо їх до Верховної Ради, зокрема в контексті більш широкого законодавства, пов'язаного з вступом до ЄС. Ми

забезпечимо заповнення вакантних посад у Раді НБУ до кінця вересня 2026 року з метою забезпечення її безперервної роботи.

- *Емісійне фінансування:* Ми залишаємося відданими принципу уникнення емісійного фінансування, в тому числі його непрямих форм; у разі затримки зовнішніх виплат будь-яке використання буде суворо обмежене відповідно до узгоджених Мінфіном та НБУ рамок, викладених у Меморандумі про взаєморозуміння
- *Забезпечення фінансової незалежності.* Ми забезпечимо дотримання наших правил утримання прибутку і забезпечимо, щоб розподіл прибутку НБУ до державного бюджету відбувався відповідно до процедур, встановлених Законом про НБУ. Ми зобов'язуємося утриматися від використання прибутку НБУ на цільові видатки і спрямуємо цю категорію доходів до загального фонду Державного бюджету. Ми визнаємо, що витрати, пов'язані з проведенням монетарної політики через абсорбування ліквідності (процентні витрати за депозитними сертифікатами НБУ), є необхідними та виправданими для підтримки макроекономічної стабільності відповідно до нашого мандату.
- *Заходи воєнного часу та управління ліквідністю:* У міру розвитку ситуації з ліквідністю, ми коригуватимемо засади нашої монетарної політики, щоб краще узгодити їх з економічними умовами. Коли дозволять умови, ми поступово відмовлятимемося від заходів воєнного часу, що зміцнить наш інструментарій монетарної політики, збереже довіру до НБУ та його незалежність, і тим самим підтримає наш перехід до повноцінного режиму інфляційного таргетування з плаваючим обмінним курсом.

Г. Фінансовий сектор

51. Ми продовжуємо забезпечувати фінансову стабільність та посилювати готовність до фінансових криз. Після того як на початку вторгнення ми доклали зусиль для відновлення стабільності фінансової системи за допомогою регуляторних заходів та забезпечення безперебійної роботи банківських відділень, зараз ми зосереджуємося на нормалізації регуляторного режиму та його узгодженні з актами права ЄС. Ми відновили регуляторні вимоги, що діяли до повномасштабного вторгнення, та запроваджуємо низку буферів капіталу. Ми й надалі дотримуватимемося обачного підходу до мікро- та макропруденційного регулювання та забезпечуватимемо, щоб фінансовий сектор і надалі мав змогу оперативно реагувати на потрясіння та підтримувати економіку. Визнаючи необхідність для банків збільшити свій капітал до рівня, що значно перевищує нормативні вимоги, щоб витримати потрясіння та підтримати післявоєнну відбудову, необхідно уникнути надзвичайного оподаткування банків (¶13). Тим часом Фонд гарантування вкладів (ФГВФО) сприяв фінансовій стабільності завдяки успішному врегулюванню трьох невеликих неплатоспроможних банків. НБУ та ФГВФО продовжують працювати над вирішенням проблем слабких банків і підготували плани дій у надзвичайних ситуаціях для

реагування на подальші потенційні події з високим рівнем впливу в сферах їхньої відповідальності. Зокрема:

- НБУ підготував та оновив плани екстрених заходів, які оцінюють основні фінансові та операційні ризики фінансової стабільності за різних несприятливих умов та відповідні системи моніторингу та реагування на випадок надзвичайних ситуацій. Ці плани будуть оновлюватися за потреби.
- Були виявлені основні прогалини в законодавчій базі щодо заходів раннього втручання, тимчасової адміністрації та врегулювання неплатоспроможних банків, і очікується, що у липні 2026 року буде прийнято законопроект, який охоплює ці основні прогалини та вдосконалює існуючі процедури ліквідації. Передбачається внесення подальших змін до закону з урахуванням уроків, отриманих у процесі нещодавніх справ про врегулювання неплатоспроможних банків, у рамках узгодження із законодавством ЄС.
- Було переглянуто достатність фінансових ресурсів ФГВФО, а надзвичайні фінансові заходи підтримки будуть продовжуватися принаймні до досягнення цільової норми резервування.

52. НБУ продовжить тестувати стійкість банківської системи, аналізуючи при цьому розвиток подій та потреби у воєнний час. Після завершення поглибленої оцінки стійкості у 2025 році, НБУ розпочав регулярну оцінку стійкості у цьому році. Аналіз життєздатності бізнес-моделей буде також проведено у консультаціях з МФО. З огляду на результати оцінки стійкості за 2025 рік НБУ продовжить впроваджувати вимоги до капіталу відповідно до стандартів ЄС, включаючи встановлення буферів капіталу у формі буфера консервації капіталу та вимог для вітчизняних системно важливих банків та індивідуальних вимог до капіталу згідно з Pillar II за Базельськими рекомендаціями відповідно до затвердженого плану. Під час впровадження цих буферів НБУ забезпечить їх поступове впровадження, враховуючи нестабільне операційне середовище банків. Після стабілізації умов НБУ (i) завершить цільову оцінку якості активів (AQR) у консультаціях з МФО з метою оцінки достатності буферів капіталу банків на основі узгодженого технічного завдання, (ii) проведе подальшу оцінку життєздатності банків та (iii) врахує результати цільової AQR у своїх регуляторних заходах. Ця ризик-орієнтована оцінка якості активів враховуватиме оцінку застави за кредитами та на основі технічного завдання, підготовленого у співпраці з фахівцями МВФ до кінця квітня 2026 року. Паралельно діятиме загальна заборона на розподіл банківського капіталу: i) доки результати оцінки стійкості банків не будуть повністю відображені у вимогах до капіталу та фінансовій звітності банків, та ii) буфери капіталу та індивідуальні вимоги до капіталу не будуть повністю впроваджені.

53. Впровадження вимог Pillar 2 за Базельськими рекомендаціями є важливим кроком для подальшого посилення банківського нагляду. НБУ завершив розробку наглядової методології для визначення підвищених вимог до достатності капіталу та

ліквідності (P2R) Pillar II на основі наглядової оцінки. P2R буде впроваджена поетапно у 2027 та 2028 роках. З огляду на запровадження нових вимог до капіталу, НБУ узгодить капітальний стек зі стандартами ЄС. НБУ вживає заходів для пом'якшення зростаючого ризику критично важливих третіх сторін банків, страховиків та небанківських надавачів фінансових платіжних послуг шляхом імплементації нових регуляторних вимог (**структурний маяк, кінець червня 2026 року, виконано**). З цією метою НБУ провів публічні консультації з ринком щодо проєктів регуляторних вимог у березні для банків та для страховиків та небанківських надавачів фінансових платіжних послуг у травні-червні. Нові вимоги щодо управління ризиком третіх сторін, зокрема постанову Правління НБУ № 70, якою внесено зміни до Положення № 64 «Про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах», Постанову № 72, що стосується надавачів платіжних послуг, та Постанову № 73, що стосується страховиків, було опубліковано у червні 2026 року. У разі необхідності НБУ розробить законопроект у консультаціях з МФО, що включатиме заходи щодо виявлення, стримування та пом'якшення системних ринкових ризиків третіх сторін, як за умов продовження діяльності, так і за умов припинення діяльності, та подасть його до парламенту. Суб'єкти господарювання, визначені як критичні треті сторони, мають відповідати вимогам НБУ щодо ділової репутації.

54. Ми оновимо нашу стратегію щодо державних банків з метою зменшення частки державної власності в банківському секторі. Будь-яке рішення, яке потенційно може привести до збільшення частки державної власності в банківському секторі, буде прийматися після консультацій з фахівцями МВФ і суворо визначатися міркуваннями збереження фінансової стабільності та національної безпеки під час дії воєнного стану. Будь-які несистемні банки, що переходять у державну власність, не будуть капіталізовані за рахунок бюджетних коштів, а будуть передані ФГВФО для врегулювання у разі порушення ними пруденційних вимог (**постійно діючий структурний маяк**). Надалі передбачаються такі реформи щодо державних банків:

- Ми готуємо до продажу два системні державні банки — «Сенс Банк» та «Укргазбанк» і призначимо міжнародно визнаного фінансового радника до кінця липня 2026 року. Враховуючи невизначеність щодо часу продажу, ми забезпечимо повноцінне функціонування наглядових рад всіх державних банків.
- Ми посилили незалежність та професійність процесу призначення членів наглядових рад шляхом внесення змін до нормативно-правової бази, що визначає роботу номінаційного комітету державних банків і створення системи щорічної оцінки ефективності наглядових рад державних банків, яка буде впроваджена після затвердження загальної стратегії державних банків. Оскільки обидві реформи мали бути реалізовані одразу після затвердження програми EFF, і вимагали узгодження з міжнародними фінансовими інституціями, їх було завершено лише у квітні 2026 року (**структурний маяк, кінець лютого 2026 року, впроваджено із затримкою**).

- Ми затвердили оновлену загальну стратегію державних банків у консультаціях з МФО **(структурний маяк, кінець червня 2026 року)** і використаємо її як основу для стратегій окремих банків із мажоритарною державною власністю. Стратегія детально визначатиме, як засоби захисту, передбачені для повністю державних банків Статтею 7 Закону про банки та банківську діяльність, будуть поширені на системно важливі банки з мажоритарною державною власністю.
- Ми зобов'язуємося забезпечити, щоб будь-який майбутній перехід права власності на банк, у тому числі після націоналізації під час воєнного стану, відбувався лише з урахуванням Закону України «Про банки і банківську діяльність» та після офіційного повідомлення, розгляду і схвалення цього процесу НБУ.

55. Корпоративне управління у Фонді гарантування вкладів фізичних осіб (ФГВФО) буде посилене зі збереження його важливої ролі у системі фінансової безпеки. У квітні 2026 року до Верховної Ради був поданий проєкт закону із пропозицією вдосконалення системи корпоративного управління у ФГВФО, включно з забезпеченням рівноправного представництва установ у складі Адміністративної ради ФГВФО, підвищенням підзвітності ФГВФО, удосконаленням внутрішнього контролю та процедур призначення директора-розпорядника. Ми очікуємо, що закон буде прийнято до кінця 2026 року. З огляду на важливу роль ФГВФО у захисті вкладів та вирішенні питань, пов'язаних з неплатоспроможними банками, ми утримуватимемося від внесення будь-яких змін до розподілу ролей та обов'язків учасників системи фінансової безпеки під час воєнного стану.

56. Покращення системи корпоративного управління у Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР) триває. Коли умови стабілізуються, для підтримки відбудови та відновлення буде потрібен значний обсяг приватних інвестицій. Для цього потрібен подальший розвиток нашої інфраструктури фінансових ринків та забезпечення відповідності належним практикам, що дасть змогу Україні залучити широке коло інвесторів. Очікується, що функціональний аудит НКЦПФР, що проводиться за підтримки МФІ, буде завершений до кінця 2026 року та стане орієнтиром для НКЦПФР у процесі внутрішньої реструктуризації. З огляду на значні реформи, які НКЦПФР має намір провести як у сфері внутрішньої організації, так і в регуляторній сфері, потрібна надійніша та ефективніша структура управління НКЦПФР. Це буде реалізовано у вигляді наглядової ради, яка б визначала стратегічний напрям, забезпечувала колективну відповідальність та впровадження реформ, а також підвищення ефективності НКЦПФР та довіри шляхом сприяння незалежності, підзвітності, прозорості та доброчесності у діяльності НКЦПФР. Ми внесемо зміни до структури корпоративного управління та органів прийняття рішень НКЦПФР у консультаціях з МФО, запровадивши дворівневу структуру управління, що складається з наглядової ради з більшістю незалежних членів для контролю за існуючими виконавчими органами та функціями Комісії. В якості першого кроку НКЦПФР у консультаціях з КМУ та МФО у липні 2026 року завершила роботу над концептуальною запискою, в якій викладено структуру, склад та повноваження наглядової ради. Нова

структура управління буде відповідати Конституції в частині обов'язків уряду щодо регуляторних органів, та буде впроваджена шляхом внесення змін до закону про НКЦПФР (структурний маяк, кінець грудня 2026 року).

57. Ми реформуватимемо інфраструктуру фінансового ринку та ринків капіталу з метою максимального використання можливостей для залучення приватних інвестицій у відбудову та відновлення. Ми усунемо прогалини в інституціях, регулюванні, ринкових стандартах та інфраструктурі, визначені у дорожній карті розвитку інфраструктури фінансового ринку та ринків капіталу Ради з фінансової стабільності (РФС), щоб покращити перспективи залучення приватного капіталу, який має відігравати ключову та масштабну роль у стратегії відбудови України. Дорожня карта включає детальні заходи, спрямовані на подальшу координацію та розвиток портфеля державних, приватних та державно-приватних угод і реформування існуючих механізмів інвестиційних фондів (у тому числі інститутів спільного інвестування) шляхом прийняття закону про інвестиційні фонди (№ 13246) до кінця жовтня 2026 року та кредитних інструментів (таких як факторинг та лізинг. Зокрема, дорожня карта охоплює:

- *Реформування ринкових інструментів.* Законодавчі пропозиції щодо приведення засад щодо цінних паперів, забезпечених активами, у відповідність до міжнародних стандартів та найкращих практик були подані до парламенту у квітні 2026 року, очікується, що їх буде затверджено до вересня 2026 року.
- *Інфраструктура ринків капіталу.* Буде створено вертикально інтегровану інфраструктуру ринків за участю держави, стратегічного партнера та державних банків. Вона включатиме існуючі елементи інфраструктури, такі як Розрахунковий центр та міноритарний пакет акцій у Національній депозитарії України (НДУ), який Національним банком України було передано в управління. Перед подальшою консолідацією ЦДЦП ми забезпечимо, щоб НБУ отримав та утримував контрольний пакет акцій НДУ у власності, а також представництво в наглядовій раді, що відображає його контрольний пакет акцій відповідно до внутрішніх стандартів, найкращих практик та рекомендацій технічної допомоги МВФ. Законодавчі пропозиції, що нададуть правову основу для впровадження вертикально інтегрованої інфраструктури ринків, були подані до Верховної Ради у червні 2026 року, і очікується, що вони будуть прийняті до кінця липня 2026 року.
- *Впровадження стратегій розвитку кредитування та іпотечного кредитування.* Стратегія, затверджена РФС у липні 2024 року, була оновлена у травні 2026 року, щоб підтримати кредитування банками пріоритетних секторів під час війни, забезпечити подальший розвиток кредитної інфраструктури для підтримки управління ризиками та прийняття банками кредитних рішень та посилення захисту кредиторів¹. Одночасно з

¹ Стратегію розвитку кредитування див. за посиланням <https://bank.gov.ua/en/news/all/strategiya-z-rozvitku-kredituvannya-22795>.

цим, РФС затвердила оновлену версію Стратегії іпотечного кредитування², прийняту у червні 2025 року. На початку червня 2026 року НБУ затвердив концепцію імплементації Директиви ЄС 2021/2167 про кредитно-сервісні служби та покупців кредитів. На основі цього НБУ подасть відповідний законопроект до Верховної Ради до кінця червня 2027 року.

- *Продовження роботи над узгодженням банківських норм з нормами ЄС для досягнення регуляторної еквівалентності.* НБУ за підтримки МФО досягнув значного узгодження банківського законодавства із нормами права ЄС та утримуватиметься від послаблення чинних пруденційних вимог. НБУ спершу прагнучиме отримати офіційну оцінку ЕВА щодо еквівалентності режимів конфіденційності та професійної таємниці, перш ніж розпочати процес офіційної оцінки регуляторної еквівалентності. З цією метою у травні 2026 року до Верховної Ради були подані зміни до нашого законодавства для приведення правової бази щодо банківської таємниці, а саме щодо розкриття інформації НБУ, у відповідність до Директиви 2013/36/ЄС (CRD IV), і очікується, що вони будуть прийняті до кінця вересня 2026 року.

58. Ми реформуємо регулювання фінансового та кредитного ринків, щоб привести його у відповідність до найкращої світової практики та покращити процес визначення цін на активи. НБУ здійснить подальші кроки для посилення спроможності банків працювати з непрацюючими кредитами та стимулювання вторинного ринку непрацюючих кредитів відповідно до стратегії врегулювання непрацюючих кредитів, схваленої РФС. Ми підтверджуємо свою відданість продовженню зусиль, спрямованих на відновлення вартості активів збанкрутілих банків, а також утриманню від будь-якого втручання в поточні стратегії відновлення активів найбільшого банку, націоналізованого у 2016 році, та ФГВФО. Визначення мінімальних вимог до капіталу та порядок розрахунку ліміту значних експозицій були узгоджені зі стандартами ЄС. Крім того, ми забезпечимо дотримання з 01 січня 2027 року банками та банківськими групами вимог щодо формування буферу консервації капіталу, а з 1 січня 2028 року – буферу системної важливості³. НБУ продовжуватиме відстежувати економічну ситуацію та запроваджувати подальші вимоги, на основі: (i) дотримання банками нових вимог до капіталу, приведених у відповідність до стандартів ЄС; (ii) результатів оцінки стійкості, а також (iii) ролі банківської системи у кредитуванні економіки та участі на внутрішньому борговому ринку. НБУ відновив звичайні регуляторні строки проведення оцінки ділової репутації та професійної придатності. До кінця липня 2026 року ми внесемо зміни до законодавства з метою впровадження європейських (TEGOVA) та міжнародних стандартів оцінки (IVS), після чого буде розроблено дорожню карту їх впровадження. Ці законодавчі зміни також передбачатимуть розширення Єдиної бази даних, щоб включити до неї операції з

² Стратегію розвитку іпотечного кредитування див. за посиланням <https://bank.gov.ua/en/news/all/strategiya-z-rozvitku-ipotechnogo-kredituvannya-22797>.

³ Див. <https://bank.gov.ua/ua/news/all/utochneno-vimogi-schodo-formuvannya-bankami-bufera-sistemnoyi-vajlivosti#>

нерухомістю, які не підлягають оподаткуванню. Ми також завершили розробку механізму публікації індексу цін на житлову нерухомість до кінця травня 2026 року та будемо враховувати вищезазначені законодавчі зміни щодо збору даних під час підготовки індексу цін на житлову нерухомість.

59. Подальше регулювання ринку платежів просувається з метою зміцнення системи та підтримки детінізації. Очікується, що Верховна Рада ухвалить законодавство, яке дозволить НБУ подати заявку щодо приєднання до Єдиної зони платежів у євро до липня 2026 року. НБУ вдосконалює систему нагляду і вже вжив заходів для протидії незаконному використанню платіжної системи, а також Верховною Радою розглядаються законодавчі зміни з метою розширення повноважень щодо обмеження діяльності надавачів платіжних послуг (НПП), які не дотримуються регуляторних вимог. Для доповнення цих зусиль ми сприятимемо обміну між НПП інформацією про клієнтів із високим ризиком незаконного використання платіжних систем шляхом посилення регуляторних вимог та запровадження реєстру «грошових мулів». Відповідну законодавчу пропозицію, підготовлену НБУ, буде ухвалено парламентом до кінця вересня 2026 року. НБУ завершив підготовку законодавчої пропозиції, яка передбачає: (i) розширення наглядових та регуляторних повноважень НБУ щодо технологічних операторів та (ii) уточнення вимог до фінансових та платіжних ліцензій із чіткими вимогами до структури власності для НПП. Очікується, що її буде ухвалено до кінця 2026 року.

60. Ми вживаємо заходів для зменшення ризиків, які віртуальні активи можуть створювати для цінової стабільності, ефективності заходів з управління рухом капіталу, механізму монетарної трансмісії та податкових надходжень. Очікується, що Верховна Рада до кінця вересня 2026 року прийме закон про регулювання віртуальних активів, який було розроблено в консультаціях з МФО, щоб привести його у відповідність до найкращих міжнародних практик, враховуючи цілі економічного розвитку та пом'якшуючи ризики для цінової та фінансової стабільності. Ми забезпечимо, щоб закон чітко визначав: (i) ролі та обов'язки регуляторів; (ii) умови для надавачів послуг у сфері віртуальних активів щодо ліцензування та доступу до ринку; (iii) можливі механізми контролю для обмеження операцій з криптоактивами з метою збереження ефективності заходів з обмеження руху капіталу; та (iv) відповідність законодавства актам права ЄС.

61. Ми продовжимо зміцнювати правову, регуляторну та наглядову базу для НФУ. Поетапно запроваджується нормативно-правова база для фінансових послуг та фінансових компаній, страхових компаній, кредитних спілок та учасників платіжного ринку. Вона включає: (i) перехід до ризик-орієнтованого нагляду за НФУ; (ii) посилення повноважень щодо відкликання ліцензій та ліквідації неплатоспроможних НФУ; (iii) зміцнення структури власності; та (iv) покращення вимог до розкриття інформації. НБУ у співпраці з іншими державними органами розробляє стратегію розвитку страхового ринку, спрямовану на визначення ключових пріоритетів його трансформації, а також на сприяння його зростанню та приведенню у відповідність до європейських стандартів.

НКЦПФР продовжує регулювання діяльності фінансових посередників, щоб вимоги до їх капіталу привести у відповідність з актами права ЄС. Що стосується фінансової звітності, ми відновили вимоги щодо обов'язкового контролю якості послуг, які надаються аудиторськими компаніями та поширюються на небанківські фінансові компанії. НКЦПФР і надалі забезпечуватиме доступ до файлів фінансової звітності, поданих до центру збору фінансової звітності, та визначить основні завдання щодо розширення функціональних можливостей центру збору фінансової звітності у консультаціях з ключовими зацікавленими сторонами.

Н. Урядування та протидія корупції

62. Зміцнення системи урядування, верховенства права та боротьба з корупцією залишаються центральними питаннями нашого порядку денного реформ. З огляду на нашу загальну мету — вступ до ЄС — ми прагнемо посилити динаміку реформ, щоб зберегти довіру громадськості, інвесторів та міжнародних партнерів. Ми твердо віддані збереженню операційної незалежності Національного антикорупційного бюро України (НАБУ), Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) та Вищого антикорупційного суду (ВАКС), і ми утримуватимемося від будь-яких заходів, які могли би підірвати їхню незалежність, повноваження або ресурси, зокрема через зміни до відповідної нормативно-правової бази. Ми прагнемо забезпечити завершення процесу відбору та призначення заступника голови САП, що триває, до кінця грудня 2026 року. Нещодавно ми завершили відбір додаткових суддів до ВАКС і забезпечимо, щоб суд отримав достатні ресурси для підтримки новопризначених суддів та забезпечення своєчасного й ефективного розгляду справ про корупцію на високому рівні.

63. Ми надамо пріоритет запобіганню корупції у критично важливих секторах з високим рівнем ризику шляхом проведення цільових реформ. Спираючись на технічну допомогу МВФ щодо посилення механізмів декларування активів та моніторингу способу життя, Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК) видасть нормативні акти, що визначатимуть пріоритетність та посилюватимуть перевірку декларацій активів та майна високопосадовців у цих секторах з високим ризиком **(структурний маяк, кінець червня 2026 року, не виконано, запропоновано перенесення на кінець вересня 2026 року)** і буде публікувати двічі на рік ключові показники ефективності щодо перевірок на основі ризиків та моніторингу способу життя, починаючи з кінця вересня 2026 року. Ми розпочнемо незалежний зовнішній аудит НАЗК з метою оцінки ефективності роботи агентства у частині перевірки достовірності декларацій про майно високопосадовців та управління функцією інформування про порушення у 2024-2025 роках, а також запропонує варіанти усунення виявлених недоліків. З метою вдосконалення процедури аудиту на майбутнє до кінця липня 2026 року Кабінет Міністрів ухвалить постанову, якою затвердить оновлені критерії та методiku оцінки діяльності НАЗК..

64. Ми запровадимо до кінця грудня правову базу для незалежних, надійних, своєчасних та якісних судово-експертних (форензик) послуг для підтримки кримінальних розслідувань, що належать до юрисдикції НАБУ. Для досягнення цієї мети до кінця вересня 2026 року ми підготуємо у співпраці з ключовими зацікавленими сторонами проєкт закону відповідно до європейських стандартів судової експертизи (включно з настановами Європейської мережі судово-експертних інституцій, Стандартними операційними процедурами для судово-експертних служб Ради Європи та стандартом ISO/IEC 17025). Законопроєкт передбачатиме: (i) зміцнення інституційної та оперативної незалежності Науково-дослідного центру незалежних судових експертиз (НДЦНСЕ), зокрема шляхом створення наглядового органу, відповідального за прозорість та заснований на професійних якостях відбір керівництва НДЦНСЕ та забезпечення захисту від неправомірного впливу; ; (ii) забезпечення своєчасного доступу НАБУ до послуг судової експертизи, що надаються НДЦНСЕ, як правило, протягом 2 місяців, а також підвищення загального оперативного потенціалу НДЦНСЕ; та (iii) розширення можливостей для використання приватної судової експертизи шляхом обмеження виключної компетенції державних експертних установ вузько визначеним переліком експертів.. Ми залишаємося повністю відданими просуванню додаткових законодавчих та інституційних реформ, необхідних для зміцнення боротьби з корупцією. Були підготовлені зміни до Кримінального кодексу та Кримінального процесуального кодексу, і ми продовжимо консультації із зацікавленими сторонами для усунення давніх системних недоліків, що ускладнюють розслідування, створюють затримки на стадії судового розгляду та підривають відповідальність за корупційні правопорушення.

65. Ми ефективно впроваджуватимемо заходи з ПВК/ФТ для посилення фінансової доброчесності. Ми визнаємо важливість збереження динаміки реформ і уникатимемо заходів, які можуть послабити засади ПВК/ФТ. НБУ посилить нагляд у сфері ПВК/ФТ з метою забезпечення застосування його правил і рекомендацій щодо поглибленої перевірки банками клієнтів, які є політично значущими особами, пропорційно ризикам, без автоматичного дискваліфікування певних груп осіб, відповідно до стандартів FATF. Зміни до статті 32 Закону про ПВК/ФТ та статті 73 Закону про банки та банківську діяльність, спрямовані на забезпечення відповідності вимогам ЄС, зараз знаходяться на розгляді у Верховній Раді. Вони сприятимуть зміцненню засад правозастосування у сфері ПВК/ФТ, зокрема шляхом забезпечення ефективності, стримуючого характеру та пропорційності санкцій за порушення вимог у сфері ПВК/ФТ суб'єктами господарювання, регулювання та нагляд за якими здійснює НБУ, відповідно до стандартів FATF. Фінансові санкції, що можуть застосовуватися до таких суб'єктів господарювання, будуть чітко визначені в законодавстві України та нормативно-правових актах НБУ до березня 2027 року.

66. Ми посилимо засади щодо бенефіціарної власності , включно з механізмами перевірки, правозастосування та санкцій. До кінця грудня 2026 року ми посилимо режим санкцій за порушення зобов'язань щодо бенефіціарної власності шляхом внесення змін до законодавства, які розширюють перелік зобов'язань кінцевих бенефіціарних

власників, що підлягають санкціям відповідно до стандартів FATF, зокрема шляхом підвищення максимальних штрафів та розширення заходів впливу, включаючи ліквідацію юридичної особи за істотні порушення законодавства про протидію відмиванню грошей. Це забезпечить ефективність, пропорційність та стримуючий характер санкцій, підкріплених чіткими настановами щодо обтяжуючих та пом'якшуючих обставин.

67. Ми прагнемо зміцнити цілісність податкової системи шляхом більш ефективного використання інструментів ПВК/ФТ для виявлення та запобігання податковим злочинам. За підтримки МВФ у сфері розвитку потенціалу ми розширимо використання інструментів ПВК/ФТ для боротьби з податковими злочинами та зміцнення загального дотримання податкового та митного законодавства. За підтримки МВФ у сфері розвитку потенціалу ми завершили незалежну перевірку діяльності та ефективності Державної служби фінансового моніторингу (ДСФМ) і на основі плану дій усунемо виявлені недоліки. До кінця березня 2027 року ми також поглибимо оперативне співробітництво між ДСФМ, податковими органами та правоохоронними органами, щоб забезпечити своєчасне використання фінансової розвідки для виявлення податкових злочинів, поліпшення відбору справ та підтримки ефективних заходів правозастосування.

68. Ми продовжимо усувати недоліки корпоративного управління в державних підприємствах, які продемонструвала справа «Енергоатома», за допомогою комплексного плану дій. У тісній співпраці з міжнародними партнерами ми призначили нову наглядову раду «Енергоатома», заповнили вакантні посади в наглядовій раді «Укргідроенерго» та «Укренерго», а також призначили шістьох членів до наглядової ради «Нафтогазу». Ми також скасували норму, запроваджену Постановою КМУ № 1441, тим самим відновивши незалежну оцінку діяльності рад директорів. До кінця липня 2026 року ми: (i) сформуємо наглядову раду Оператора ГТСУ; та (ii) внесемо зміни до статутів НАЕК «Енергоатом» та «Укргідроенерго» відповідно до переглянутої Політики державної власності (П69). До кінця серпня 2026 року ми оберемо нового генерального директора НАЕК «Енергоатом» за конкурсною процедурою на основі конкурсу, що базуватиметься на професійних компетенціях, з перевіркою доброчесності простою більшістю голосів наглядової ради на основі конкурсу, що розпочався у червні. До кінця вересня 2026 року ми оберемо нового генерального директора Оператора ГТСУ та заповнимо вакантну посаду державного представника у наглядовій раді «Нафтогазу». До кінця грудня 2026 року ми завершимо комплексний фінансовий та операційний аналіз, проведений незалежною компанією за підтримки незалежного зовнішнього юридичного радника, зосереджений на ключових періодах, операціях, рішеннях з питань управління та прогалинах у системі контролю, що мають відношення до ймовірної корупційної схеми «Операція Мідас», з пріоритетним розглядом сфер з найвищим рівнем ризику та найвищою суттєвістю, виявлених під час процесу перевірки. Паралельно з цим ми також проведемо комплексну оцінку корпоративного управління «Енергоатомом» відповідно до розпорядження КМУ № 1223-р.

69. Ми продовжимо посилювати корпоративне управління ДП у тісній співпраці з міжнародними партнерами.

- Ми введемо в дію зміни до Політики державної власності до кінця червня 2026 року, яка зобов'язує усі ДП передбачати в своїх статутах просту більшість голосів для прийняття рішень наглядовою радою, за винятком затвердження стратегічного плану розвитку, та уникати положень, що передбачають право вето або вимоги щодо надзвичайної більшості голосів. Ми внесемо зміни до Закону «Про акціонерні товариства» (2645-ІХ), щоб виключити будь-які суперечливі положення до кінця грудня 2026 року.
- У тісній співпраці з МВФ та міжнародними партнерами ми продовжимо комплексну реформу процедур призначення членів наглядових рад ДП відповідно до дорожньої карти заходів з чіткими часовими рамками для покращення процесу призначень як у стратегічних, так і в нестратегічних ДП, підвищуючи ефективність та забезпечуючи індивідуальну і колективну придатність членів наглядових рад, яка буде затверджена до кінця липня 2026 року.
- Ми забезпечимо, що рішення щодо усіх призначень та звільнень генеральних директорів ДП прийматимуться простою більшістю голосів членів наглядових рад, з внесенням відповідних змін до статутів за необхідності.
- Ми внесли зміни до розпорядження КМУ № 1223-р, щоб запровадити обов'язкову комплексну оцінку корпоративного управління за участю незалежних аудиторів для дев'яти ДП, що мають критично важливе макроекономічне значення («провідні ДП»: «Нафтогаз», «Укрзалізниця», «Укроборонпром», «Енергоатом», «Укрідроенерго», «Центренерго», «Укренерго», «Укрпошта», «ГТСУ»), яка має бути завершена до кінця грудня 2026 року. Ми забезпечимо, щоб провідні ДП і надалі проходили регулярні фінансові аудити.
- Ми продовжимо впроваджувати Політику державної власності відповідно до Плану дій Політики державної власності, включаючи концепцію приватизації (повної або часткової); встановлення вимог щодо складання фінансової звітності відповідно до МСФЗ з урахуванням відповідного перехідного періоду; а також впровадження політики розкриття інформації про ДП та політику оплати праці на ДП (не застосовується до державних банків). Ми зобов'язуємося оприлюднити переглянуту Політику державної власності до кінця липня 2026 року, яка буде більш тісно узгоджена з Керівними принципами ОЕСР з корпоративного управління на підприємствах державної форми власності, відповідно до рекомендацій ОЕСР за результатами Огляду 2025 року. Ми будемо консультуватися з МВФ та міжнародними партнерами щодо відповідних законопроектів та постанов КМУ.

70. Ми підвищимо прозорість і підзвітність ДП для сприяння ефективному управлінню та ретельно обліковуватимемо квазіфіскальні операції:

- Опубліковано фінансову звітність та аудиторські висновки провідних державних підприємств, за винятком підприємств оборонної галузі (відповідно до стандартів МСФЗ, де це доречно) за період до 2025 року. Надалі ми забезпечимо своєчасне оприлюднення фінансової звітності та аудиторських висновків провідних державних підприємств, зокрема шляхом внесення відповідних змін до Політики державної власності.
- До кінця липня 2026 року ми розпочнемо розробку шаблону щорічного звіту про діяльність ДП, відповідно до вимог Політики державної власності, який міститиме інформацію про фінанси ДП за єдиним набором показників для всіх підприємств, платежі до державного бюджету та фіскальну підтримку, конкретні зобов'язання з ПСО та квазіфіскальну діяльність кожного ДП, а також відповідність управління на рівні компаній найкращим міжнародним практикам. Пілотний звіт із узагальненими результатами провідних державних підприємств, за винятком підприємств оборонної промисловості, буде розроблений до кінця вересня 2026 року.
- Ми продовжимо реалізацію Плану дій ПСО та забезпечимо публікацію фінансової звітності, що відображає розмежування діяльності ПСО та іншої діяльності, для всіх ДП, на які покладаються ПСО до кінця червня 2027 року. З цією метою ми ухвалимо законодавство, що регулює діяльність ПСО у співпраці з міжнародними партнерами.

I. Реформи енергетичного сектору

71. Нашим безпосереднім пріоритетом залишається стримування негативного впливу війни на енергетичний сектор. Ми продовжуємо оперативно працювати над усуненням пошкоджень, завданих генеруючим потужностям, та щоб забезпечити достатнє постачання електроенергії та опалення домогосподарствам і компаніям під час нового опалювального сезону й надалі, у тому числі за рахунок збільшення децентралізованої генерації. Ми дуже вдячні за постійну підтримку донорів, зокрема щодо постачання обладнання, і будемо шукати додаткової підтримки донорів для забезпечення ремонтних робіт та виконання планів стійкості. Щоб доповнити внутрішні ресурси Нафтогаз забезпечив фінансування для імпорту газу від ЄБРР, ЄІБ та двосторонніх донорів на минулий опалювальний сезон та для збалансування системи; наразі тривають зусилля з мобілізації фінансування на поточний період. Будь-які трансферти з державного бюджету енергетичним компаніям для покриття надзвичайних потреб, пов'язаних із війною, будуть здійснюватися шляхом внесення змін до бюджету, за наявності фінансування та лише після консультацій з фахівцями МВФ.

72. Ми рішуче налаштовані на реалізацію амбітної програми реформ, спрямованої на вирішення давніх структурних проблем в енергетичному секторі, які загострилися через війну росії. Відновлення стійкості сектору та зменшення квазіфіскальних зобов'язань вимагатимуть поступового підвищення тарифів на газ,

електроенергію та опалення для домогосподарств до рівня відшкодування витрат з одночасним забезпеченням достатньої та адресно спрямованої підтримки для захисту вразливих домогосподарств. Повернення до цін, які повністю відображають ринкові умови, вимагатиме відновлення та посилення конкуренції на гуртових і роздрібних ринках і може бути можливим лише після завершення війни.

- До кінця липня 2026 року, Міністерство енергетики підготує проєкт Дорожньої карти поступової лібералізації ринків газу та електроенергії з планом імплементації з чіткими часовими рамками. До кінця грудня 2026 року, на основі проєкту, підготовленого Міністерством енергетики, та з урахуванням пропозицій зацікавлених сторін, Кабінет Міністрів України доопрацює та затвердить дорожню карту, яка базуватиметься на технічному аналізі фінансового стану сектору, у координації з Європейською Комісією. Дорожня карта міститиме опис кроків, необхідних для реформування ПСО з метою поступової лібералізації ринкових цін після скасування воєнного стану та забезпечення належного захисту вразливих споживачів, а також підготовчих заходів, що мають бути реалізовані до завершення воєнного стану. Щоб забезпечити фінансову стійкість запропонованої реформи, ми проведемо та оприлюднимо технічний аналіз, в якому кількісно оцінюються витрати на квазіфінансову діяльність, спричинені ціновими обмеженнями та виконанням ПСО у секторах електроенергетики, газопостачання та опалення, вплив існуючих субсидій та сценарії реформ для досягнення поступового відшкодування витрат за умов забезпечення належного соціального захисту, з урахуванням висновків програми технічної допомоги МВФ для Міністерства енергетики (**структурний маяк, кінець липня 2026 року, запропоновано перенесення на кінець жовтня 2026 року**).
- До кінця лютого 2027 року, спираючись на висновки технічної допомоги, ми проведемо оцінку бюджетних та соціальних наслідків можливого коригування тарифів на комунальні послуги для існуючих та нових бенефіціарів, які мають право на отримання допомоги в рамках чинного механізму субсидування, зокрема шляхом моделювання різних сценаріїв щодо охоплення, достатності та бюджетних потреб. Будь-які зміни в політиці будуть спрямовані на захист вразливих домогосподарств, збереження платіжної дисципліни та забезпечення бюджетної стійкості в середньостроковій перспективі..
- Після ухвалення дорожньої карти та з метою підтримки відбудови та ремонту ми плануватимемо поступове коригування тарифів на електроенергію і одночасно забезпечимо відповідний рівень субсидій на комунальні послуги для захисту вразливих домогосподарств. Ці підвищення можуть розпочатися за потреби, з урахуванням розвитку воєнних дій.
- Щоб уможливити майбутнє коригування тарифів на газ, опалення та гарячу воду для домогосподарств, ми маємо намір підготувати зміни до Закону № 2479-IX, скасувавши мораторій на підвищення цін, відповідно до наших зобов'язань у рамках Плану України. Після скасування мораторію ми поступово підвищуватимемо ціни на газ,

водночас здійснюючи відповідні коригування у субсидіях на комунальні послуги для захисту вразливих домогосподарств. Це забезпечить необхідні ресурси для підтримки достатнього рівня постачання газу та опалення.

- Ми вирішимо проблему заборгованості та простроченої заборгованості підприємств теплокомуненерго (ТКЕ) комплексно, як тільки тиск на бюджет, пов'язаний з війною, зменшиться, розробивши нову методологію розрахунку тарифів, яка забезпечуватиме відшкодування витрат. Ми дослідимо механізми та законодавчі зміни, щоб забезпечити поступове наближення місцевих тарифів на опалення та гарячу воду до рівня відшкодування витрат, а згодом — як мінімум до підтримання тарифів на цьому рівні. Ми проведемо консультації з фахівцями МВФ щодо планів погашення заборгованості шляхом прямої або опосередкованої бюджетної підтримки.

73. Ми посилимо систему корпоративного управління в енергетичному секторі шляхом посилення незалежності НКРЕКП. Зміни до Закону про НКРЕКП будуть внесені та своєчасно ухвалені для посилення незалежності НКРЕКП, регулярної оцінки її системи управління та незалежності, а також забезпечення прозорості процедур призначення (**пропонований структурний маяк, кінець жовтня 2026 року**). Зокрема, закон вимагатиме, щоб конкурсна комісія складалася з шести членів з повним правом голосу, трое з яких призначатимуться за поданням міжнародних партнерів, а також підвищить прозорість ухвалення рішень. Протягом шести місяців після набрання чинності законом про НКРЕКП із внесеними змінами ми завершимо й опублікуємо першу зовнішню оцінку системи корпоративного управління та незалежності НКРЕКП, що спиратиметься на нову законодавчу базу.

Ж. Моніторинг програми

74. Моніторинг виконання Програми здійснюється шляхом щоквартальних переглядів за допомогою кількісних критеріїв ефективності, індикативних цілей та структурних маяків. Ми зобов'язуємося надавати експертам МВФ усі дані, необхідні для належного моніторингу програми, включаючи, як детально зазначено в Технічному меморандумі про взаєморозуміння (ТМВ), що додається. Повний графік переглядів наведено в супровідному Експертному звіті, а кількісні критерії детально описані в Таблиці 1. Програма також буде контролюватися за допомогою постійно діючого критерію виконання щодо відсутності накопичення заборгованості за зовнішніми виплатами та стандартних постійно діючих критеріїв виконання. Попередні заходи та структурні маяки (СМ), визначені в цьому МЕФП, узагальнені в Таблиці 2. Очікується, що другий і третій перегляди відбудуться відповідно 1 вересня 2026 року або пізніше та 1 грудня 2026 року або пізніше на основі кількісних критеріїв ефективності відповідно на кінець червня 2026 року та кінець вересня 2026 року та відповідних СМ.

Таблиця 1. Україна: Кількісні критерії ефективності та індикативні цілі
(на кінець періоду; у мільйонах українських гривень, якщо не вказано інше)

	Березень 2026					Червень 2026	Вересень 2026	Грудень 2026	Березень 2027		Червень 2027			
	ККЕ	Коригувальний ККЕ	Скорегований ККЕ	Факт	Статус	EBS/26/9	ККЕ	EBS/26/9	ККЕ	EBS/26/9	ККЕ	EBS/26/9	ІЦ	ІЦ
I. Кількісні критерії ефективності 1/ 2/														
Нижня межа касового первинного сальдо сектору державного управління, непов'язаного з обороною, без урахування грантів на підтримку бюджету (- означає дефіцит) 2/ 3/	310,0	-497,2	-187,2	366,5	Виконано	687,4	687,4	943,2	610,0	1 076,3	885,0	348,1	207,5	418,7
Нижня межа податкових надходжень (без урахування єдиного соціального внеску)	580,0	0,0	580,0	710,3	Виконано	1 280,0	1 280,0	2 057,0	2 057,0	3 000,0	3 000,0	651,3	728,0	1 530,0
Верхня межа обсягу гарантованого державою боргу 3/	65,0	0,0	65,0	0,0	Виконано	65,0	65,0	65,0	65,0	65,0	65,0	73,0	65,0	65,0
Нижня межа чистих міжнародних резервів (млрд дол. США) 3/	44,2	-7,5	36,7	37,1	Виконано	51,3	51,3	51,9	33,3	49,2	47,3	51,6	47,0	47,1
II. Індикативні цілі 1/ 2/														
Нижня межа загального касового сальдо сектору державного управління без урахування грантів на підтримку бюджету (-	-402,9	-497,2	-900,1	-269,8	Виконано	-801,2	-801,2	-1,287,1	-1 583,3	-1,927,4	-2 148,2	-452,5	-452,3	-945,7

означає дефіцит) 3/

Верхня межа обсягів заборгованості сектору державного управління	1,8	0,0	1,8	1,6	Викона но	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8
Нижня межа соціальних витрат	160,7	0,0	160,7	176,0	Викона но	330,3	330,3	504,2	504,2	684,0	684,0	180,5	151,9	312,2
Верхня межа обсягів запозичень сектору державного управління у НБУ 4/ 5/	-2,5	0,0	-2,5	-2,5	Викона но	-6,3		0,0		-3,4		-0,8		

III. Постійно діючий критерій виконання 1/ 2/

Верхня межа ненакопичення сектором загальнодержавного управління нової заборгованості з виплати зовнішнього боргу	0	0	0	0	Викона но	0	0	0	0	0	0	0	0	0
---	---	---	---	---	--------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---

IV. Статті Меморандуму

Зовнішнє проєктне фінансування (млрд дол. США)	0,4	...	...	0,1	...	0,9	0,7	1,5	1,4	2,8	2,8	0,4	0,1	0,4
Зовнішнє фінансування бюджету (млрд дол. США) 6/	12,7	...	...	5,3	...	28,0	18,0	37,0	24,2	46,9	49,8	9,9	9,9	19,5
Гранти для підтримки бюджету (млрд дол. США)	0,9	...	...	5,3	...	1,1	9,8	1,5	14,1	1,9	27,0	0,1	9,4	18,8
Кредити для підтримки бюджету (млрд дол. США) 6/	11,8	...	...	0,0	...	26,9	8,2	35,4	10,1	45,1	22,8	9,8	0,5	0,7
Відсоткові платежі	96,5	...	...	65,3	...	243,2	204,4	358,7	312,7	518,2	518,0	95,0	90,0	224,9

Перерахування Урядові прибутку НБУ	146,0	...	...	0,0	...	146,0	146,1	146,0	146,1	146,0	146,1	63,0	146,1	63,0
Державні облігації для цілей докапіталізації банків та фінансування ФГВФО	0	...	...	0,0	...	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Касове сальдо загальнодержавного сектора без грантів бюджетної підтримки казначейські звіти за поточним обмінним курсом (- означає дефіцит у млрд грн)	-402,9	...	...	-263,3	...	-801,2	-901,2	-1 287,1	-1 583,3	-1 927,4	-2 148,2	-452,5	-452,3	-945,7

Джерела: Органи державної влади України; оцінки та прогнози фахівців МВФ.

1/ Визначення і коригувальники вказано в Технічному меморандумі про взаєморозуміння (ТМВ).

2/ Цілі та прогнози на 2025–2026 роки вказані наростаючим підсумком з 1 січня 2025–2026 року відповідно.

3/ Розраховано з використанням програмних облікових обмінних курсів визначених у ТМВ.

4/ З кінця минулого кварталу.

5/ На березень 2025 року і далі розраховано з використанням прогнозованих погашень ОВДП станом на 21 листопада 2025 року.

6/ Не включає потенційні виплати МВФ в рамках EFF.

Таблиця 2. Україна: Попередні заходи та структурні маяки (нові елементи виділено синім кольором)				
№	Структурний маяк або попередній захід	Сектор	Термін виконання	Статус виконання
1	Будь-які несистемні банки, що переходять у державну власність, не будуть капіталізовані за рахунок бюджетних коштів, а будуть передані ФГВФО для врегулювання у разі порушення ними пруденційних вимог (¶154 МЕФП)	Фінансовий	Постійно діючий	
2	Утримання від запровадження будь-яких нових зобов'язань для Пенсійного фонду України, як визначено та із урахуванням винятків, зазначених у ¶13 МЕФП.	Фіскальний	Постійно діючий	
3	Впровадження рекомендацій, наведених у ¶51 МЕФП (Звіт МВФ щодо країни № 2026/058) щодо вдосконалення процесу призначення членів наглядових рад державних банків	Фіскальний, урядування	Кінець лютого 2026 року	Не виконано (виконано із затримкою)
4	Ухвалення пакету податкових заходів на 2026-27, як зазначено у ¶21 МЕФП (Звіт МВФ щодо країни № 2026/058).	Фіскальний	Кінець березня 2026 року	Не виконано
5	Призначення нового постійного керівника митниці	Фіскальний, урядування	Кінець березня 2026 року	Не виконано (виконано із затримкою)
6	Подання до парламенту змін до Податкового кодексу, передбачених ¶25 МЕФП (Звіт МВФ щодо країни № 2026/058), в тому числі з метою узгодження правил трансфертного ціноутворення зі стандартами ОЕСР та імплементації статті 4 Директиви ЄС щодо протидії ухиленню від сплати податків (EU ATAD).	Фіскальний, урядування	Кінець червня 2026 року	Не виконано (пропонується переформулювати як структурний маяк 12)
7	Затвердження оновленої стратегії державних банків, яка враховує цілі приватизації та можливості поширення захисних механізмів, передбачених статтею 7 Закону про банки та	Фінансовий, урядування	Кінець червня 2026 року	

Таблиця 2. Україна: Попередні заходи та структурні маяки (нові елементи виділено синім кольором)				
№	Структурний маяк або попередній захід	Сектор	Термін виконання	Статус виконання
	банківську діяльність, на всі системні банки з переважною часткою державної власності (¶54 МЕФП)			
8	Впровадження, шляхом введення в дію, системи нагляду за ризиком критично важливих третіх сторін (¶53 МЕФП)	Фінансовий	Кінець червня 2026 року	Виконано
9	Видання НАЗК нових нормативних актів, що встановлюють систему перевірки декларування доходів і майна на основі ризиків, надаючи пріоритет високопосадовцям у визначених сферах підвищеного ризику (¶63 МЕФП)	Урядування	Кінець червня 2026 року	Не виконано (запропоноване перенесення на кінець вересня 2026 року)
10	Публікація технічного аналізу, в якому кількісно оцінюються витрати на поточну квазіфіскальну діяльність у сфері електроенергетики, газопостачання та опалення, вплив існуючих субсидій та фінансово стійкі сценарії реформ для досягнення поступового відшкодування витрат за умов забезпечення належного захисту вразливих категорій споживачів, з урахуванням висновків програми технічної допомоги МВФ для Міністерства енергетики (¶72 МЕФП)	Енергетика	Кінець липня 2026 року	Запропоноване перенесення на кінець жовтня 2026 року
11	Уведення в дію законодавства щодо запровадження податку на доходи, отримані від цифрових платформ, та скасування податкових пільг на імпорт товарів невеликої вартості, що надходять поштою (¶20 МЕФП)	Фіскальний	Кінець липня 2026 року	
12	Подання до парламенту змін до Податкового кодексу, як зазначено в пункті 25 МЕФП, зокрема з метою реформування правил трансфертного ціноутворення та обмеження відсотків (¶25 МЕФП)	Фіскальний	Кінець серпня 2026 року	

Таблиця 2. Україна: Попередні заходи та структурні маяки (нові елементи виділено синім кольором)				
№	Структурний маяк або попередній захід	Сектор	Термін виконання	Статус виконання
13	Внесення змін до Податкового кодексу з метою підвищення граничної суми для позапланових перевірок на основі заяв про відшкодування ПДВ та від'ємних зобов'язань з ПДВ з 100 000 грн до 1 000 000 грн (§30 МЕФП)	Фіскальний	Кінець серпня 2026 року	
14	Уведення в дію законодавства для забезпечення незалежності НКРЕКП та вдосконалення процедур призначення (§73 МЕФП)	Енергетика	Кінець жовтень 2026 року	
15	Затвердження нових організаційних КПЕ для ДПС (§32 МЕФП)	Фіскальний	Кінець грудня 2026 року	
16	Створення дизайну централізованого сховища даних для податкової та митної адміністрації (§28 МЕФП)	Фіскальний, урядування	Кінець грудня 2026 року	
17	Зміцнення структур і процесів прийняття рішень НКЦПФР шляхом внесення змін до закону про НКЦПФР з метою приведення системи її корпоративного управління у відповідність до Конституції та впровадження дворівневої структури управління, що включає наглядову раду з чітко визначеними функціями та повноваженнями (§56 МЕФП).	Фінансовий, урядування	Кінець грудня 2026 року	
18	Призначення всіх членів правління Рахункової палати з числа перевірених кандидатів відповідно до змін, внесених у 2024 році (§39 МЕФП).	Фіскальний, урядування	Кінець грудня 2026 року	
19	Уведення в дію правил щодо запобігання ухиленню від сплати податків з метою уникнення зловживань спрощеним режимом оподаткування (§24 МЕФП)	Фіскальний	Кінець грудня 2026 року	
20	Скасування звільнення від ПДВ для ССО та підвищення порогу реєстрації	Фіскальний	Кінець квітня 2027 року	

Таблиця 2. Україна: Попередні заходи та структурні маяки (нові елементи виділено синім кольором)				
№	Структурний маяк або попередній захід	Сектор	Термін виконання	Статус виконання
	платників ПДВ з 1 січня 2028 року (¶21 МЕФП)			